БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 65
9 МАЙ
ЯКШАНБА
1954 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

ССР Иттифоқи Мудофаа Министрининг буйруғи (1-нчи бет).
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони (1-нчи бет).
Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида (1-нчи бет).
УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ТАРИХИ САҲИФАЛАРИДАН: Тарихий уй (2-нчи бет).
Ашула байрами олдидан (2-нчи бет).
Н. Гритчин. — Совет халқининг буюк ғалабаси (2-нчи бет).
Бадиий маҳоратни эгаллаш учун қунт блан ишлаш керак (3-нчи бет).
Ғўза парваришини агротехника қоидалари асосида юқори сифатли ўтказайлик! Н. Юсупов. — Икки МТС зонасида икки хил аҳвол (3-нчи бет).
М. Мирсоатов, А. Ниёзов, Т. Мирсаидов. — Дипломолди практикаси хотираларидан (3-нчи бет).
Албания Министрлар Советида (4-нчи бет).
Хитой Коммунистик партиясининг а'золар сони кўпаймоқда (4-нчи бет).
Грецияда совет артисткасининг катта муваффақияти (4-нчи бет).
Ташқи ишлар министрларининг Жанва кенгаши (4-нчи бет).
Тошкентда (4-нчи бет).

Совет тузумининг буюк куч ва қудрати

Совет халқи бутун прогрессив инсоният блан бирга Ғалаба куни — 9 майни байрам қилмоқда. Бу кун совет халқи учун, барча тинчликсевар халқлар учун унутилмас кундир.

Шонли Совет Армияси фашистлар Германияси қуролли кучларини бутунлай тор-мор келтириш блан Европа халқлари, бутун дун'ё халқларини, жаҳон маданиятини фашизм асоратидан сақлаб қолди, фашизм қуллигида инграб ётган халқларнинг орзу ва умидларини рўёбга чиқарди. Совет Иттифоқи Улуғ Ватан урушида ғалаба қозониш блан узоқ давом этадиган тинчлик бўлишини та'минлади.

Совет халқининг Улуғ Ватан уруши совет ижтимоий ва давлат тузуми учун катта синов бўлди. Европадаги барча армияларни енгган, ўзини енгилмас ҳисоблаган мақтанчоқ немис-фашист армияси Совет Армиясининг қудратли зарбасига бардош бераолмасдан бутунлай тор-мор келтирилди.

Фашистлар Германияси Совет Иттифоқига ҳужум қилган вақтда совет ижтимоий ва давлат тузуми бўш, СССР халқлари ўртасидаги дўстлик бузилиб кетади, деб хаёл қилган эдилар. Аммо аҳвол улар ўйлагандек бўлиб чиқмади. Совет халқининг Улуғ Ватан уруши йилларида СССР халқлари ўртасидаги дўстлик янада мустаҳкамланди, ишчилар синфи блан колхозчи деҳқонлар иттифоқи қудратли кучга айланди. Совет халқи фронтда ҳам, фронт орқасида ҳам юксак ватанпарварлик намуналарини кўрсатди. Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқининг ма'навий-сиёсий бирлиги, халқлар дўстлиги ва совет ватанпарварлиги янада ўсди, мустаҳкамланди. Бу эса душман устидан ғалаба қозонишнинг асосий гарови бўлди.

Мамлакатимиз халқлари учун энг оғир бўлган Улуғ Ватан уруши йилларида Коммунистик партия фашист босқинчиларига қарши курашнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлди. И. В. Сталин бошчилигидаги Марказий Комитет мамлакатимиз халқларини буюк тарихий ғалаба сари дадиллик блан бошлаб олиб борди. Совет халқи Коммунистик партия атрофига ҳарқачонгидан ҳам мустаҳкам жипслашиб, Ватанимиз озодлиги ва мустақиллигини сақлаб қолди.

Совет Иттифоқининг Гитлер Германияси ва империалистлар Японияси устидан қозонган тарихий ғалабаси туфайли Европа ва Узоқ Шарқдаги урушнинг икки ўчоғи бутунлай тугатилди. Совет Армияси Европа ва Осиёдаги фашизм қуллигига тушиб қолган халқларни озодликка чиқарди. Натижада Марказий ва Шарқи-Жанубий Европада бирқанча халқ демократияси мамлакатлари вужудга келди. Европада тинчликнинг мустаҳкам таянчи бўлган Германия Демократик Республикаси майдонга келди. Улуғ Хитой халқи тарихий ғалабани қўлга киритди. Хитой Халқ Республикасининг вужудга келиши Узоқ Шарқда ва бутун дун'ёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашда буюк аҳамиятга эгадир. Совет Иттифоқининг халқ демократияси мамлакатлари, Германия Демократик Республикаси, Хитой Халқ Республикасига қардошларча бераётган ёрдами бу мамлакатлар экономикаси ва маданиятининг тез сур'атлар блан юксалишини та'минламоқда.

Ҳозирги вақтда социализм ва демократия кучлари ҳарқачонгидан ҳам мустаҳкам кучга айланди. Энди Корея ва Хитойдан тортиб Чехословакия ва Венгриягача халқ демократияси мамлакатларидан иборат янги «зарбдор бригада»лар вужудга келди. Шундай қудратли кучни ўзига бирлаштирган тинчлик, демократия ва социализм лагери бутун дун'ёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун изчиллик блан кураш олиб бормоқда. Энди бу кучлар қудратини енгаоладиган куч дун'ёда йўқ.

Тинчлик, демократия ва социализм кучларининг тобора ўсиб бораётганлиги, Совет Иттифоқининг халқаро миқ'ёсдаги обрўси ўсиб бораётганлиги — совет тузуми дун'ёда энг ҳаётчан тузум эканлигининг далилидир.

Совет халқи 9 май — Ғалаба кунини меҳнат соҳасида зўр муваффақиятлар блан кутиб олмоқда. Тинч ижодий меҳнат қилаётган халқимиз КПСС Марказий Комитети сентябрь ва февраль-март Пленумларининг қарорларини, партия ва ҳукуматимизнинг кейинги вақтларда қабул қилган бирқанча қарорларини муваффақиятли равишда амалга оширмоқда. Партия ва ҳукуматимиз СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирларини кўриш блан 2 — 3 йил ичида аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари блан, енгил саноатни хомаш'ё блан етарли миқдорда та'минлаш чораларини кўрмоқда.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг мамлакатимизга тўғри ва доно раҳбарлиги халқ хўжалиги ва маданиятимизнинг тез сур'атлар блан ривожланишини та'минламоқда. Партия ва ҳукуматимизнинг доимий меҳрибонлиги туфайли, ленинча-сталинча дона миллий сиёсат туфайли ССР Иттифоқига бирлашган республикаларнинг саноати, қишлоқ хўжалиги ва маданияти юксалмоқда. Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон ССР қудратли индустриялашган, қишлоқ хўжалиги коллективлашган республикага айланди. Республикамиз ташкил этилган 1924 — 1925 йилларга нисбатан Ўзбекистон саноатининг ялпи маҳсулоти деярлик 50 баравар, урушдан аввалги 1940 йилдагига нисбатан эса 2,5 баравардан кўпроқ ошди. Ҳозирги вақтда республикамизда оғир саноатнинг ҳиссаси бутун саноат маҳсулотининг қарийб ярмини ташкил этади.

Республикамиз қишлоқ хўжалиги катта муваффақиятларга эришди. Совет Ўзбекистони Совет Иттифоқининг асосий пахта базасига айланди. Республикада ипакчилик, қоракўлчилик, чорвачилик тез сур'атлар блан ривожланмоқда. Ўзбекистон ССРда пахта етиштириш 1940 йилдагига нисбатан 75 процент кўпайди. Республикамиз пахтакорлари пахтадан энг юқори ҳосил олмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССР да 1954 — 1958 йилларда пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарори республикамизда пахтачиликни янада ривожлантириш учун кенг истиқболлар очиб беради. Бу қарорда республикамиз олдига пахта етиштиришни 1958 йилда 4 миллион 200 минг тоннага етказиш, я'ни урушдан аввалги 1940 йилдагига нисбатан 3 баравар кўпайтириш вазифаси қўйилган. Ўзбекистон меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг пахтакорлар тўғрисида қилаётган бу ғамхўрлигига жавобан фидокорона меҳнат қилмоқдалар, пахта ҳосилини янада ошириш учун курашмоқдалар, янги ерларни ўзлаштирмоқдалар.

Совет Иттифоқи тинчликсевар давлатдир. Совет Иттифоқининг тинчликсевар сиёсати унинг табиатидан келиб чиқади. Совет Иттифоқи барча мамлакатлар блан тинч ҳамкорлик қилиш, тинч савдо муносабатлари олиб бориш сиёсатини амалга оширмоқда. Совет Иттифоқи капиталистик система блан социалистик система бир вақтда бемалол тинч яшаб, иқтисодий жиҳатдан бир-бирлари блан мусобақалашаоладилар, деган позицияда туриб келди ва шундай позицияда турипти. Аммо шуни ҳам айтиш керакки, Совет Иттифоқининг тинчликсеварликдан иборат ташқи сиёсати унинг кучсизлигининг нишонаси эмас, балки Совет давлати куч-қудратининг нишонасидир. Агар, башарти агрессив доиралар атом қуролига маҳлиё бўлиб, телбалик қилишга жур'ат этсалар ва Совет Иттифоқининг куч-қудратини синаб кўришни истагудек бўлсалар, — шубҳа йўқки, агрессор худди ана шу қуролнинг ўзи блан янчиб ташланади ва унинг бу хилдаги авантюраси муқаррар равишда капиталистик ижтимоий системанинг барбод бўлишига олиб келади.

Совет Иттифоқи тинчликсеварликдан иборат ташқи сиёсатни амалга ошириш блан бирга, капиталистик қуршов факторини ҳисобга олиб, мамлакатни актив мудофаага тайёрламоқда. Совет социалистик давлатини тинмай мустаҳкамламоқда.

Коммунистик партия раҳбарлиги остида доимо ғалаба қилиб келган қаҳрамон халқимиз совет тузумининг буюк куч ва қудратини тобора мустаҳкамлаб, коммунизмнинг янги ғалабалари сари олға боради.

ССР Иттифоқи Мудофаа Министрининг БУЙРУҒИ

1954 йил 9 май **№ 62** **Москва шаҳри**

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!
Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет Иттифоқининг гитлерчилар Германиясига қарши олиб борган Улуғ Ватан уруши ғолибона тугаган кунга бугун тўққиз йил тўлди.

Совет Қуролли Кучлари гитлерчилар Германиясига қарши курашдаги иттифоқчиларимизнинг қўшинлари блан биргаликда бундан тўққиз йил муқаддам жаҳоншумул тарихий ғалаба қозондилар.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг шахсий составы Улуғ Ватан урушида чексиз қаҳрамонлик ва юксак ҳарбий маҳорат, ҳарбий бурчга садоқат ва ўз Ватанига чексиз содиқлик кўрсатди.

Қуролли Кучларнинг бутун шахсий составини Ғалаба Куни блан табриклайман ва шу тарихий кунни нишонлаш юзасидан **буюраман:**

Бугун, 9 майда Ватанимизнинг пойтахти Москвада, иттифоқчи республикаларнинг пойтахтларида ва қаҳрамон шаҳарлар: Ленинград, Сталинград, Севастополь ва Одессада тўплардан бирйўла ўттиз марта ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин бизнинг социалистик Ватанимиз!

Яшасин қудратли совет халқи ва унинг шонли Қуролли Кучлари!
Яшасин Совет ҳукумати!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонларга абадий шон-шарафлар бўлсин!

ССР Иттифоқи Мудофаа Министри
Совет Иттифоқи Маршали Н. А. БУЛГАНИН.

ОБЛАСТИМИЗНИНГ *шаҳар ва қишлоқларида*

Меҳнат совғалари

Чирчиқ шаҳар саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари 1 майни муносиб меҳнат совғалари блан кутиб олдилар. «Чирчиксельмаш» заводининг коллективи «НКУ — 2,8» маркали ўғитловчи культиваторлар ишлаб чиқариш 4 ойлик планини муддатидан 4 кун илгари бажарди. Шаҳардаги тикув фабрикаси пландан ташқари 230 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Шунингдек, машҳур «Средазхиммаш» заводи, пойафзал фабрикаси коллективлари ҳам ўз устларига олган социалистик мажбуриятларини шараф блан бажармоқдалар.

Шаҳар қурувчилари Май арафасида «Чирчиксельмаш» заводи ишчилари ва хизматчилари ихтиёрига 2 та катта уй-жой биноларини битказиб топширдилар.

Чирчиқ шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари бу муваффақиятларни мустаҳкамлаш, янгидан-янги меҳнат ютуқларини қўлга киритиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. (ЎзТАГ).

Қизил Байроқ орденли фабрикада

Меҳнат унумини ошириш учун социалистик мусобақани кучайтириб юбориш тўғрисида Москва шаҳар ва Москва область саноат корхоналари коллективлари бошлаб берган ташаббус Тошкентдаги Қизил Байроқ орденли эгар-жабдуқ, галантерия фабрикаси коллективини меҳнат зафарларига илҳомлантирди.

Фабрика коллективи умумхалқ байрами 1 Майни меҳнат соҳасида катта муваффақиятлар блан кутиб олди. Коллектив 4 ойлик ишлабчиқариш планини муддатидан илгари бажариб, пландан ташқари бирнеча ўн минг сўмлик маҳсулот тайёрлади.

Ўзаро социалистик мусобақада олдинда бораётган ўртоқ Дамин Болтабоев бошлиқ Қизил Байроқли эгар-жабдуқ цехи коллективи фидокорона меҳнат қилиб, 4 ойлик планни биринчи бўлиб бажарди. Ҳозир бу цех май ойининг иккинчи ярми ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Шунингдек, эгар-жабдуқ цехи блан мусобақадош бўлган ўртоқ Крайнов раҳбарлигидаги бичув цехи ҳам меҳнат соҳасида катта ютуқларни қўлга киритмоқда.

Фабрика коллективининг яккама-якка мусобақаси натижасида янгидан-янги новаторлар етишиб чиқмоқда. Ўз меҳнатлари блан коллектив ҳурматига сазовор бўлган А. Геромино, А. Степанова, М. Шокирова, Н. Ҳалилов, В. Темошин, А. Шчербакова ва бошқа ўртоқлар 1959 — 1961 йиллар ҳисобидан маҳсулот бермоқдалар.

Р. АМИНОВ.

БИОЛОГИЯ ЎҚИТУЧИЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

Яқинда Тошкент область халқ маорифи бўлими биология ўқитучилари учун икки кунлик семинар уюштирди. Семинарда область мактаблари биология ўқитучиларидан 90 киши қатнашди.

Ўқитучилар Шредер номли мевауруғчилик илмий-текшириш институтининг тажриба станциясида бўлдилар ва турли темаларда лекциялар эшитдилар. Тажриба станция ходимлари «И. В. Мичуриннинг ҳаёти ва фаолияти», «Ёзда ўқучиларнинг тажриба участкаларидаги амалий ишлари», «Ўқучиларни колхоз дала майдонлари блан таништириш», «Мактабда парник хўжалигини ташкил қилиш», «Уялаб-квадрат усулда сабзавот уруғи ва кўчатларни экиш» каби темаларда лекция ўқидилар.

С. СОБИТОВ.

Республикамиз пойтахти Тошкент тобора гўзал ва обод шаҳарга айланмоқда.
Суратда: Ўзбекистон ССР Граждан уй-жой қурилиши министрлиги томонидан қурилган янги уй-жой биноси.

А. Палехов фотоси.

Машинасозларнинг ижодий ташаббуси

К. Е. Ворошилов номли «Ташсельмаш» заводининг коллективи шу кунларда зўр ғайрат блан меҳнат қилмоқда. Завод коллективи москвалилар ташаббусига қўшилиб, ҳарбир машина ва асбоб-ускунадан маҳсулот олишни кўпайтириш учун социалистик мусобақани қизитиб юборди. Шаҳар саноат корхоналари ўртасида 1 Май шарафига бошланган социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун завод коллективига меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ҳамда шаҳар партия комитетининг кўчма Қизил Байроғи топширилди. Завод коллективи биринчи квартал планини ялпи маҳсулот бўйича 111,3 процент қилиб бажарди. Шунингдек, МТСлар учун запас қисмлар тайёрлаб бериш топшириғи ҳам ортиғи блан бажарилди.

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаб, меҳнат унумини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашда катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Заводнинг рационализаторлик ва ихтиро'чилик бюросига ишчи ва инженер-техник ходимларидан меҳнат унумини оширишга қаратилган кўплаб таклифлар тушмоқда. Бу таклифларни ишлабчиқаришга жорий қилиш самарали натижаларни бермоқда. Токарь В. Летин пахта тозалаш машиналари учун деталь тайёрлаш технологиясини такомиллаштириб, меҳнат унумини 2 баравар оширишга муваффақ бўлди. Шестерн цехининг мастери ўртоқ Очиловнинг таклифи блан детальларни пармалаш процесси механизация усулига кўчирилди. Натижада меҳнат унуми 6 баравар ошди, маҳсулот сифати яхшиланди. Завод ҳаётидан бундай фактларни кўплаб келтириш мумкин.

Машинасозлар ҳарбир цехда, ҳарбир участкада маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун курашиб, меҳнат унумини оширишнинг янгидан-янги резервларини ишга солмоқдалар. Улар социалистик қишлоқ хўжалигимизга тобора кўпроқ машиналар, запас қисмлар етказиб бериш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Г. ДЕМИДОВ.

РАДИО АЛОҚАСИ ВА РАДИО ИНФОРМАЦИЯ ХОДИМЛАРИ МУКОФОТЛАНДИЛАР

Радио кунини нишонлаш юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми республика радио алоқаси ходимларидан 38 кишини Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий Ёрлиғи блан мукофотлади. Мукофотланганлар орасида радио олиб эшитдириш тормоғи дирекциясининг техниги Рафиқ Одилов, радио олиб эшитдириш тормоғи дирекциясининг старший техниклари — А. А. Баев, П. М. Загорудко, радио олиб эшитдириш тормоғи дирекциясининг бошлиғи Б. К. Комаров, дирекция инженери А. И. Козлова, старший техник Э. Т. Шерматов ва бошқа ўртоқлар бор.

* * *

Радио куни муносабати блан Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Радио Информация Бош Бошқармаси ходимларидан 27 киши Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони блан Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий Ёрлиғи блан мукофотландилар. Мукофотланганлар орасида Музика эшитдиришнинг мас'ул редактори Хайри Изомов, таржимон Фозил Исҳоқов, Сиёсий эшитдиришлар старший редактори Са'ди Мақсудов, дикторлардан Мирқодир Мақсумов, Қодир Тожиев, Д. Н. Губанова, Музика эшитдиришлар редактори Г. М. Моисеева, Болалар эшитдиришининг старший редактори Г. П. Гузь, Радио Информация Бош Бошқармасининг бошлиғи Ғ. Н. Нажимов ва бошқа ўртоқлар бор.

Украинанинг Россия блан қайта қўшилишининг 300 йиллигига доир

Ўзбекистон Давлат нашриёти украин ёзувчиларидан: В. Собконинг «Тинчлик гарови», Ю. Яновскийнинг «Киев ҳикоялари» номли асарларини, А. Корнейчукнинг пьесалари тўпламини ва бошқа китобларни ўзбек тилида кўп тираж блан босиб чиқарди. Украин адабиёти классиги Тарас Шевченконинг ше'рлари нашр этилмоқда.

* * *

Ўзбекистон пойтахтининг сан'ат ходимлари умумхалқ байрамини — Украинанинг Россия блан қайта қўшилишининг 300 йиллигини украин драматурглари ва композиторларининг асарлари бўйича яратилган янги спектаклларни кўрсатиш блан нишонламоқдалар. Муқимий номидаги ўзбек музикали драма ва комедия театри «Полтавали Наталка» номли машҳур украин музикали комедиясини тайёрлади. Горький номли драма театри коллективи Ю. Яновскийнинг «Прокурор қизи» пьесасини репетиция қилиб бўлмоқда.

* * *

Ўзбекистон композиторлари ўзларининг янги музика асарларини шонли кунга — Украинанинг Россия блан қайта қўшилишининг 300 йиллигига бағишладилар. Ўзбекистон давлат нашриёти «Дўстлик қўшиқлари» тўпламини босиб чиқарди. Тўпламга С. Бобоев, М. Левиев, С. Юдаков ва бошқа композиторларнинг қўшиқлари кирган. (ЎзТАГ).

Дўстлик кечаси

ЧИРЧИҚ. Икки қардош республика — Қозоғистон ва Ўзбекистон чегарасида Тавақсой посёлкаси жойлашган. Бу ерда Чирчиқ ГЭС каскадининг, «Электоршчит» заводи ва пойафзал фабрикасининг ходимлари туради.

Посёлка кутубхонасида украин адабиётига бағишланган мароқли кеча бўлиб ўтди. Кечада кутубхонанинг кўп китобхонлари қатнашдилар.

ГЭС каскадининг инженери ўртоқ Чуприна Украинанинг Россия блан қайта қўшилишининг 300 йиллиги тўғрисида доклад қилди. Кечада П. Тичинанинг, П. Вороньконинг ва М. Рильскийнинг ше'рлари ўқилди ва украин ашулалари ижро этилди.

Колхоз ошпазлари

СИРДАР'Ё. Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига кандидат бўлган Охунбобоев номли колхоз а'золари бу йил гектаридан 38 центнердан пахта етиштириш учун курашмоқдалар. Колхоз правлениеси пахтакорларга уларнинг юқори унумли ишлашига ёрдам берадиган зарур маиший шароит яратмоқда.

Бригадаларнинг дала шийпонларида колхозчилар учун иссиқ овқат тайёрлаш ташкил этилган.

Ошпазлардан Р. Ғаниева, А. Маматқулов ва А. Соатов бригадаларда катта ҳурматга сазовор бўлдилар. Улар колхозчи ва механизотрларнинг талабларини ҳисобга олиб, ширин ва тўқ тутадиган овқатларини тайёрламоқдалар. Зарур бўлганда ошпазлар овқатни пахтакорлар ишлаб турган жойга етказиб берадилар. Ҳарбир бригаданинг ўз ошхонаси, озиқ-овқат сақлайдиган жойлари, етарлик идиш-товоқлари бор. Умумий овқатланиш учун хилма-хил озиқ-овқат маҳсулотлари ажратилади ва шунинг учун колхозчиларга ҳар турли овқатлар тайёрлаб берилади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўрта Осиё ирригация илмий-текшириш институтининг ходимларини Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий Ёрлиғи блан мукофотлаш тўғрисида

Республиканинг ирригация соҳасида кўпйиллик илмий фаолияти учун Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий Ёрлиғи блан мукофотлансин:

1. **Артамонов** Константин Филиппович — старший илмий ходим.
2. **Бутирин** Михаил Викторович — аспирантура мудири.
3. **Валентин** Леонид Артурович — старший илмий ходим вазифасини бажаручи.
4. **Васильев** Михаил Васильевич — старший илмий ходим вазифасини бажаручи.
5. **Гражданкина** Нина Сергеевна — старший илмий ходим.
6. **Гречишкина** Зинаида Алексеевна — қурилиш материаллари лабораториясининг мудири.
7. **Дудкин** Анатолий Сергеевич — мелиорация бўлимининг мудири.
8. **Евдокимов** Сергей Яковлевич — план бўлимининг бошлиғи.
9. **Иваненко** Валерий Лольевич — илмий секретарь.
10. **Иванов** Сергей Александрович — младший илмий ходим.
11. **Колодикевич** Дмитрий Павлович — гидрометрика лабораториясининг мудири.
12. **Кусков** Данил Васильевич — ирригация системасини эксплуатация қилиш бўлимининг мудири.
13. **Никитин** Яков Александрович — младший илмий ходим.
14. **Орлов** Иван Яковлевич — старший илмий ходим вазифасини бажаручи.
15. **Осадчи** Виктор Петрович — старший илмий ходим вазифасини бажаручи.
16. **Попов** Петр Васильевич — Марказий тажриба-мелиорация станциясининг директори.
17. **Соколов** Андрей Васильевич — младший илмий ходим.
18. **Ушаков** Александр Павлович — старший илмий ходим вазифасини бажаручи.
19. **Фроликова** Елизавета Яковлевна — младший илмий ходим вазифасини бажаручи.
20. **Цветикова** Наталия Федоровна — старший илмий ходим вазифасини бажаручи.
21. **Шваб** Зелик Израилович — механизациялаш бўлимининг мудири.
22. **Якштас** Иосиф Андреевич — младший илмий ходим.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА
Тошкент шаҳри,
1954 йил 7 май.

Темир йўл транспорти ходимлари активининг Бутуниттифоқ кенгаши

7 майда Москвада, Катта Кремль Саройида, темир йўл транспорти ходимлари активининг Бутуниттифоқ кенгашида йўллар министри ўртоқ Бешчевнинг темир йўлларнинг 1953 йилдаги иш якунлари ва темир йўл транспортини янада юксалтириш тадбирлари ҳақидаги докладини муҳокама қилиш давом этди.

Кенгаш қатнашчиларининг нутқлари халқ хўжалиги учун зарур юкларни ташиб беришни янада кўпайтириш ва пассажирларга хизмат кўрсатишни яхшилаш соҳасида темирйўлчилар олдида турган катта вазифаларни амалга ошириш ҳақида ғамхўрлик ҳислари блан тўлиб тошган эди. Нотиқлар темир йўл транспортининг турли тормоқларидаги фойдаланилмаётган резервлар ҳақида гапирдилар, ўз иш тажрибалари тўғрисида сўзлаб бердилар. Йўллар министрлигининг, темир йўлларнинг транспорт корхоналари, қурилишлари ва сиёсий бўлимларининг ишидаги камчиликларни кескин танқид қилдилар.

8 майда кенгаш ўз ишини давом этдирди. (ТАСС).

СССР Фанлар академияси президиумининг четэл олимлари иштироки блан ўтказилган мажлиси

7 майда СССР Фанлар академияси президиумининг мажлиси бўлди. Мажлисда ҳозирги вақтда Москвада бўлган четэл олимлари археологлар қатнашдилар. Профессор П. Н. Третьяковнинг СССР Фанлар академияси тарих фанлари бўлимининг археология-этнография сессиясининг илмий натижалари ҳақида қилган доклади зўр э'тибор блан тингланди.

Сессияда СССР халқлари ва бошқа бирқанча мамлакатларнинг халқлари тарихидаги турли даврларни янгича ёритиб берган 160 дан кўпроқ ахборот ва доклад қилинган. Новгороддаги ва Переяслав — Хмельницкийдаги археорусс кашфиётлар рус, украин ва белорусс халқларининг қадимий алоқалари тўғрисидаги тарихий ма'лумотларни яна бойитган.

Докладчининг та'кидлаб ўтишича, совет олимлари сессияда Хитой Халқ Республикаси, Польша, Чехословакия, Венгрия, Румыния, Болгария, Германия Демократик Республикаси ва Муғулистон Халқ Республикаси олтоқли фан арбобларининг нутқларини зўр қизиқиш блан тинглаганлар.

П. Н. Третьяковнинг докладини муҳокама қилишда академиклардан И. П. Бардин, К. В. Островитянов, Г. Ф. Александров, М. Н. Тихомиров ва бошқалар қатнашдилар. Улар сессиянинг самарали ўтганлигини айтиб, археология ва этнография соҳасидаги муваффақиятларни тезроқ ёйиш зарурлигини уқтириб ўтдилар.

Президиум мажлисида Польша олими В. Хенцель сессияда славян халқларининг тарихига доир муҳим масалаларнинг муҳокама қилинганлиги муносабати блан ғоят мамнун эканлигини айтди.

Президиум сессиянинг иш натижаларини ма'қуллади ва унинг материалларини э'лон қилиш зарур деб топди.

УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ТАРИХИ САҲИФАЛАРИДАН

ТАРИХИЙ УЙ

(Юлий Чепуриннинг шу номли асаридан қисқартиб олинди)

1942 йил, сентябрь ойининг иккинчи ярмида Сталинград кўчаларида даҳшатли жанглар борарди. Фашистлар Сталинградни ишғол қилиш учун катта қурбонлар беришларига қарамай, янгидан-янги кучларини жангга ташлардилар.

Совет жангчилари Сталинград деворлари ёнида мардона туриб, душманни янчиб ташламоқда эдилар.

Фашистлар Сталинград ҳимоячилари устига икки минг тўпдан ўқ ёғдирдилар, улар самолёт блан ҳар куни икки мингга яқин учиш қилардилар, куйдириб вайрон қилинган шаҳар устига ўн минглларча оғир бомбаларни ташлардилар, фашистларнинг юзларча танклари жонжаҳди блан Совет баҳодирларининг мудофаа марраларини қидирар эди.

13-нчи гвардиячи дивизиянинг 42-нчи ўқчи полки турган участка 25 октябрьга ўтар кечаси оғир аҳволда қолди. Гвардиячи жангчиларимизнинг қайси уйларда жанг қилаётганликларини билиш қийин эди. Полк штабидаги лампа шаҳар картасини хира ёритиб турарди. Кўк, узун чизиқлар душман турган жойларни, қизил чизиқлар бизникилар турган жойларни кўрсатарди.

Полк командири полковник Елин штаб бошлиғидан:

— Майор, ана у уйдагилар қимлар? — деб сўради. Ҳамма тўртбурчак уйга қаради. У уй душман томонидан ўраб олинган бўлиб, ўртада орол сингари турарди.

— Ўртоқ гвардия полковниги, сўнгги тўрт соат ичида олинган ма'лумотга қараганда, душманнинг олти танки у уйга яқинлашиб келган. Бошқа ҳечқандай ма'лумот йўқ.

— Энг ботир разведкачиларни у ерга юборинг! Аҳволни тезликда аниқланг!

Бирнеча уйлар қаторидан узоқроқда турган, жанг бораётган уй ҳамма участкани мудофаа қилишда ҳал қилучи роль ўйнарди. Уйга каттиқ ўрнашиб олиш, уни таянч пунктига айлантириш — гитлерчилар томонидан ишғол қилинган шаҳар майдонини, қўшни уйларни яхши кузатиш имкониятини берарди. Бу эса душман аскарларини эркин ҳаракат қилиш қобилиятидан, уни яроғ-аслаҳаларни бемалол ташишдан, мудофаа ишларини бажариш ишларидан маҳрум қиларди.

Уйни разведка қилиш тўрт гвардиячига: сержант Яков Павлов, жангчилардан Александров, Шаповалов ва Черноголовларга топширилди.

Баҳодир разведкачилар душман ўқи остида уйга яқинлашиб бордилар. Уйни бир киши — санинструктор Калинин мудофаа қилиб турар эди, бошқа жангчилар ярадор бўлиб ётарди. Разведкачилар ўз вақтида етиб келдилар. Шу пайт гитлерчилар атакага кўтарилди. Уй учун кураш яна бошланди. Фашистлар яна бирнеча марта атака қилдилар. Аммо ҳарсафар уларнинг қутириб қилган атакалари разведкачиларнинг кучли ўқлари остида қайтарилди. Бирдан Калинин Павлов олдига югуриб келиб:

— Ўртоқ гвардия сержанти, ўқларимиз тамом бўлмоқда, — деди. Павлов полк штабига қисқагина ма'лумот ёзиб, уни Калининга топширди:

— Югур! Ҳарқандай бўлса ҳам штабга етиб бор. Ярадорлардан қўрқма, биз бу ерда бир иложини топамиз...

* * *

Штабдагилар ҳаяжонланиб кутардилар. Орадан ўттиз, қирқ минут, бир соат ўтди, разведкачилардан ҳамон дарак йўқ.

— Афсус... яхши йигитлар эди, — деб қовоғини солди штаб бошлиғи. Шу пайт штаб блиндажига санинструктор Калинин югуриб кирди:

— Ўртоқ гвардия полковниги, Сержант Павлов сизга мана шу ма'лумотни топширишни буюрди... Блиндаж ичини жимлик босди.

«...Билмадим, Павлов қачонгача ушлаб туради, — деди полковник ахборотни ўқиб туриб. — аммо мадад берувчи кучлар йигирма минут ичида жойида бўлиши керак. Кечикмайди. Уйга икки группа бўлиб боради».

Штаб бошлиғи қуйидаги сўзларни ёзишга зўрға улгуради: «Уйга биринчи бўлиб, пулемётчилар, алоқачилар ва сапёрлар боради. Уларнинг ҳаракатини уй олдидаги майдоннинг жануб томонидан ёппасига ўқ узиб миномётлар ҳимоя қилади. Пулемётчилар қисми маррани эгаллагач душманга қараб ўт очадилар, бошқалари миномётчиларнинг яқинлашишини та'минлайди...» Полковник стол устидан тураётиб, қаттиқ овоз блан — одамларни эҳтиёт қилиш керак деб такрорлади.

Павловнинг автомат дискаларида ўқ тамом бўлди. Пастда Александров ва Шаповаловларнинг милтиғи ҳам жимиб қолди. Фашистларнинг иккинчи атакасини улар гранаталар отиб қайтардилар, гранаталар эса оз. Павловда тўртта, Александров блан Шаповаловда иккитадан қолган. «Наҳотки Калинин етиб бораолмаган бўлса?...» деб ўйлади Павлов.

Уйдан бирнеча қадам нарида, майдоннинг жанубий томонига мина тушиб ёрилди. Шундан кейин бирин-кетин икки, учтаси тушди. Яна, ва яна тушаберди... Ма'лум бўлишича булар ўзимизникилар экан.

Кимдир, этиклари блан гурсиллаб, чарчаган ҳолда қичқириб коридорда югурди:

— С-е-ржант! Ўртоқ гвардиячи! Бизникилар! Ёрдамчилар!

Павловнинг ёнидан ўқ солинган каробкани кўтарган ҳолда бир ўзбек-жангчи шошилганича ўтиб кетди.

— Мирзаев Баҳром. Пулемётчи...

— Давай!

— Ўртоқ гвардия сержанти, гвардия старший сержанти Сабгайда итоатидаги бронебойщиклар сизнинг ихтиёрингизга келишди.

Гитлерчилар тонг ёриши блан «Павлов уйига» яна бостириб кириш учун уриниб кўрди, уларга станокли пулемётларнинг ўқи ёғилабошлади.

Фашистлар қаттиқ зарба еб, жимиб қолдилар. Павлов ахборотини юбориб, уйни синчиклаб кўриш, унга кирадиган йўлларни ўрганиш, душманни қаердан бопплаб уриш учун қулай жой топишга қарор қилди. Сержант иккинчи, учинчи ва тўртинчи қаватга чиқди, йиқилиб ётган диванлар, анжомлар орасидан юриб уйларни кўриб чиқди. У, уйдаги тартибсизликларга ҳам, снаряд блан вайрон бўлган деворларга ҳам э'тибор бермасди... Унинг бутун хаёли бинони ўраб турган уйларда эди. Унда душманлар турар, фашистлар жуда яқинлашиб қолган эди.

Павлов қўшни уйнинг эшигини очди. Унинг ичи ниҳоят ёруғ: уй деворларида ёрилган снаряд катта тешик қолдирган. Уй ичида синган диван, ҳаммаёқда китоблар, ноталар, болаларнинг резина ўйинчоқлари, галошлар сочилиб ётарди.

— Ўртоқ Сержант! Павлов қаради.

— Нима гап?

— Ўртоқ гвардия сержанти, уйда одамлар бор... Хотинлар, болалар, ярадор солдатлар... Ўттиз киши... ҳаммаси ўзимизникилар! Уларни ҳозир подвалдан топдик. Улар кеча, кечқурундан буён бу ерда немислар бор деб, қўрққанларидан бекиниб ўтириптилар...

Павлов уйнинг шимолий томонидаги подвалга тушди. Қора чироқнинг пилиги зўрға милтиллаб кўринарди. Уйда қариялар, хотинлар ва болалар ўтирарди. Уларнинг кўпчилиги ярадор эди. Гвардиячилар болаларни қанд, сухарилар блан меҳмон қилди. Яков Павлов уларни тинчитиш учун:

— Уй яхшилаб мудофаа қилинмоқда. Фашистлар уйимизни ололмайди. Озиқовқатни баравар бўламиз. Ҳаммаси жойида бўлади, хотиржам бўлинглар!

Аммо Павловнинг «ҳаммаси жойида бўлади» деган сўзи узоққа бормади. Бирнеча кундан кейин гитлерчилар «Павлов уйини» штурм блан олиш учун ҳужумга ўтдилар. Улар илгари уйни ҳар турдаги қуроллардан ўққа тутиш блан чегаралланган эди.

Гвардиячилар ҳужум бўлмаган вақтларда бекор турмадилар. Уйда кечаю-кундуз иш қайнади. Гарнизоннинг бир қисми пулемёт, миномёт танкка қарши отадиган қурол ёнида дежурлик қилар, иккинчи қисми деворга алоқа йўли ўрнатар, ўт позицияларини мустаҳкамлардилар. Гвардиячи Александров чердакда ўзининг снайпер милтиғини ушлаган ҳолда душманни ҳуш'ёрлик блан кузатиб ўтирарди. У бирнеча кун ичида 12 фашистни у дун'ёга жўнатган эди. Душман ўзини кўрсатмай, пана жойларга бекиниб олиб, «Павлов уйига» ўқлар, миналар, снарядлар ёғдирарди.

Ниҳоят унутилмас 13 октябрь куни келди. Фашистлар тонг пайтида уйни артиллериядан ўққа тутабошлади. Гвардиячилар қаторида биринчи ярадорлар пайдо бўлди. Соат 8 да гитлерчилар штурм бошлади. Майдон бўйлаб пиёда аскарлар, қатор бинолар кетидан бизникилар турган уйга қараб танклар келарди. Немис самолётлари уйнинг Волгага чиққан — Павлов мадад олиши мумкин бўлган томонини бомбардимон қилабошлади. Телефон алоқаси узилди.

Павлов, уйни икки томондан мудофаа қилиш мўлжалланган ўт очиш точкаларини тезликда ўзгартирмаса, бинони фашистлар ишғол қилишига ишонди.

— Черноголов! Ўз пулемётинг блан тезроқ иккинчи қаватга чиқ! Ўқчиларга ёрдам берасан.

— Тайёрман! — деб жавоб қайтарди Черноголов.

— Сержант Воронов! Пулемётни чапга буриш керак. Қизил уйга қараб ўт оч! Автоматчиларни бопла. Сабгайда!

— Эшитаман!

— Бронебойщикларнинг бир расчётини уйнинг ғарби-шимолий томонидаги бурчагига суриш керак! Танклар йўлини ўзгартириши ва ўша томондан келиши мумкин. Патрон етадими?

* * *

Қотмадан келган ёш йигит, уйқусизликдан кўзлари қизарган Павлов, шинели очиқ ҳолда гоҳ пулемёт ёнида, гоҳ миномётчилар ёнида пайдо бўларди.

— Ўт очинг, йигитлар! Кўпроқ ўт очинглар, токи фрицлар ўлгунларича «бу кўча ва уйнинг кимники эканини унутмасинлар», деб қичқирарди.

Жанг тўхтовсиз уч кун давом этди.

Кечқурун ҳаммаёқ сув сепгандай жимиб қолди. Павлов уйнинг подвалига тушди, илиқ ва эски сувдан биратўла уч кружкасини ичиб юборди ва телефон трубкасини олди:

— Ўртоқ гвардия полковниги... немислар улоқтириб ташланди. Мендагиларнинг ҳаммаси соғ ва саломат. Икки ярадор бор, холос. Постлар қўйилди, Қолганлари ухламоқда, ҳамма иш жойида.

Павлов бошини столга қўйиб, уйқуга кетди.

* * *

Ўша кечаси фашистлар «Павлов уйи» қаторида тикан симлар блан ўзлари турган жойни ўрадилар. Гитлерчилар бу даҳшатли уйга ҳужум қилишни эмас, ўзларини сақлашга қарор берган эдилар.

«Павлов уйи»да эса ҳаммаси бўлиб, йигирма тўққиз ёш совет жангчилари бор эди. Уларнинг энг каттаси йигирма олти ёшли Андрей Сабгайда эди.

Булар улуғ совет мамлакатининг ёш авлодлари, улуғ ватан урушининг даҳшатли жангларида чиниққан, ўз Ватанларини жон-диллари блан севучи, унинг учун жонларини ҳам фидо қилишга тайёр турган хушчақчақ комсомоллар эди. Улар — Павлов, Черноголов, Шаповалов, Александров, Афанасьев, Сабгайда, Сукба, Мирзаев, Турдиев, Турғунов, Якименко, Шереметов, Чернишенко, Глушченко, Отабоев, Чурашев, Степаношвили, Киряев И. Д., Киряев И. Я., Воронов, Ивашенко, Сараев, Свирин, Крутляк, Кисилев, Крисин, Гриндин, Рамазонов ва Мосияшвили эди.

Биродарлик ва қардошлик оиласига бирлашган, кўп миллатли улуғ Ватаннинг ёш жангчи фарзандлари «Павлов уйи»да босқинчи душманларга қарши курашиб, бутун дун'ёга ботирлик ва қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар.

Павловчилар мудофаа қилган бу уйга «Павлов уйи» деб ном қўйилган. Уйни сталинградлилар қайтадан тиклаганлар.

Ҳозир бу уй Сталинграднинг Мудофаа майдонида ҳаётнинг символи, совет халқлари енгилмаслигининг жонли гувоҳи сифатида мағрур қад кўтариб турибди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ботаника боғида бир тўда илмий ходимлар Ўзбекистонда ўсадиган гуллолаларнинг янги нав'ларини етиштириш юзасидан катта илмий-текшириш ишларини олиб бормоқдалар. **Суратда:** ботаника боғининг ходимлари янги гуллола нав'ларини кўздан кечирмоқдалар.

О. Апухтин фотоси.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

«ЕРОСТИ КЕМАСИ»

Социалистик шаҳарларимиз йил сайин обод ва кўркам бўлмоқда. Шаҳарларимизнинг хўжалиги шу қадар кенг ва мураккабки, уни фақат ер устидагина жойлаштириш мумкин эмас. Шаҳар кўчалари ва майдонлари тагида ғоят катта ва мураккаб ерости хўжалиги — телефон ва телеграф кабельлари, электр линиялари, газопровод, водопровод, канализация трубалари ва ҳоказолар жойлашган.

Ерости ишларини бажариш учун одатда йўл ва йўлкаларни қазишга тўғри келади. Бу эса транспорт ва аҳолининг қатновига анча халақит беради.

Мана шу қулайсизликларни бартараф қилиш учун совет инженерлари ерости иншоотларини ер устини қазимасдан туриб бажарадиган механизмни ихтиро' этдилар. Инженер А. И. Требелев ихтиро' этган бу механизм «ерости кемаси» деб аталади.

«Ерости кемаси»нинг афзаллиги шундаки, штольнялар тупроқни зичлаштириш ҳисобига очилади ва тупроқни қайтадан траншеяга тўкиш учун ортиқча меҳнат талаб қилинмайди. «Ерости кемаси» бир соатда 12 метр узунликда траншея очади. Илгари бу ҳажмдаги ишни бажариш учун бир сутка вақт талаб қилинар эди. Бу механизмда ҳарбир метр траншея қазиш иши эски усулларга нисбатан 3,5 баравар арзон тушади.

ТЕРМОГЕНЕРАТОРЛИ РАДИОПРИЁМНИК

Яқинда бир группа совет олимлари кўпйиллик ижодий иш олиб боришлари натижасида электр батареясиз ишлайдиган радиоприёмник кашф этдилар. Улар «Родина», «Тула» «Искра» маркали батарея блан ишлайдиган радиоприёмникларга термогенератор ўрнатиб, керосин лампаси ёрдами блан ишлайдиган қилдилар.

Бунинг натижасида ҳали электр линиялари бориб етмаган тоғли районларимизда, узоқ ўлкалардаги чўпонларимиз, қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштираётган меҳнаткашлар радиоприёмникдан фойдаланиш имкониятига эга бўлдилар.

Термогенераторли радиоприёмникнинг яна бир фойдали томони шундаки, у бир вақтнинг ўзида ҳам гапиради, ҳам уйни ёритади. Бунга ҳаммаси бўлиб 1 соатига 3 тийинлик керосин сарф бўлади.

АШУЛА БАЙРАМИ ОЛДИДАН

Партия — етакчимиз

С. Михалков сўзи,
В. Мураделн музикаси.

Шон-шараф, ҳақ йўлда курашганларга,
Ҳурлик байроғин кўтарди улар, —
Партияни улар тузди бизларга,
Мавжуд бўлди орзулар.
Чоризмнинг узоқ даҳшатларидан
Азоб чекди халқимиз.
Коммунизм тонги, Ленин йўлидан
Ёруғликқа чиқдик биз.

Нақарот:

Ватан қуёши-ла биз бардаммиз йилдан-йил,
Ленин ва Сталин ишига содиқмиз ҳамон!
Улуғ Коммунистик партиямиз астойдил —
Ундар Совет халқларин мардликка томон!

Бирлаштирди халқларни партиямиз —
Қардош, ягона оилага тез.
Партия — умид ва куч-қудратимиз,
Партия — етакчимиз!
Рўёбга чиқарди халқлар орзусин,
Бўронларда кўтарди қад.
Янчиб зўр жангларда ёвлар галасин,
Партиямиз ўсди беҳад.

Нақарот:

Бизга хавфли эмас на кураш, на жанг,
Йўл кўрсатиб, порлар маёқ!
Чиранган душманнинг ҳоли бўлур танг,
Қудратимиз ўсар ҳарчоқ!
Бутун биз бландир миллионлаб инсон,
Бирлигимиз қулоч отмоқда.
Сталин генийси-ла йўллар чароғон,
Коммунизмга шу йўл элтмоқда!

Нақарот.

Колхозчилар Ашула байрамига тайёрланмоқдалар

МИРЗАЧЎЛ. (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан).** Шаҳар ва район меҳнаткашлари Ашула байрамига қизғин тайёрланмоқдалар. Пахта заводи ишчиларининг хор группаси ташкил этилди. Хор коллективининг а'золари «Совет Иттифоқи Гимни», «Партия — етакчимиз» каби ашулаларни зўр қизиқиш блан ўрганмоқдалар.

Сталин номли колхозда ташкил қилинган ҳаваскорлар тўгарагида 54 колхозчи қатнашмоқда. Тўгарак раҳбари, ўқитучи ўртоқ Ҳайдаров раҳбарлигидаги хор тўгараги «Совет Иттифоқи Гимни», «Қаҳрамон қизлар» каби ашулаларни ўрганиб олдилар. Ҳаваскорлар тўгараги яқинда «Навбаҳор», «Ғунчалар» драмаларидан колхозчиларга парчалар қўйиб бердилар.

Ўртоқ Ваҳобов раҳбарлик қилаётган Василевский номли колхоздаги ҳаваскорлар тўгарагининг 37 қатнашчиси дала шийпонларида 11 марта концерт қўйиб берди. Бу концертларни 3000 дан ортиқ колхозчи тамоша қилди.

Район маданият бўлими ва Мирзачўл районлараро колхоз-совхоз театрининг ходимлари жойларда ташкил этилган тўгаракларга яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар.

ЧИРЧИҚ КОРХОНАЛАРИНИНГ ҲАВАСКОРЛАРИ

ЧИРЧИҚ. (ЎзТАГ). «Чирчиксельмаш» заводининг хори Ашула байрамига актив тайёргарлик кўрмоқда. 500 кишини ўз ичига олган хор коллективи «Совет Иттифоқи Гимни»ни, «Қувноқ болалар» кино-фильмидан Дунаевскийнинг маршини ўрганди. Корхонада ашула байрамига тайёргарлик кўришга бағишланган ёшлар кечаси ўтказилди. Ўнларча ишчи ёшлар халқ ашулалари ва рақсларини яхши ижро этиш учун ўтказилган конкурсда қатнашдилар. Мастер ўртоқ Шелюбский ва токарь ўртоқ Чумаков рақсларни моҳирона ижро этдилар. Завод ишчиси ўртоқ Суровцева ва токарь ўртоқ Бирюков халқ ашулаларини энг яхши ижро этганликлари учун мукофот олдилар.

Сталин номли электрохимия комбинатида 800 кишидан иборат хор ташкил этилди.

ЁШ ҲАВАСКОРЛАР ТУГАРАГИДА

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги Навоий номли 1-нчи ўрта мактабда ёш ҳаваскорлар учун ташкил этилган музика тўгараги яхши ишлаб келмоқда. Тўгарак раҳбари ўртоқ Алиев ёш ҳаваскорлар блан уч кунда бир марта машғулот ўтказмоқда.

Тўгарак а'золари ҳозир «Баҳорим», «Гулбаҳор», «Пахта рақси» каби 10 дан ортиқ куйни ўргандилар. Шунингдек, «Бахт куйида сайрайман», «Теримчи қиз қўшиғи», «Қорақалпоқча қўшиқ» каби ашулаларни ўрганишга киришдилар.

Мактаб дирекцияси тўгаракнинг доимий ишлаб туриши учун қулай шароит яратиб берган. Дирекция тўгарак а'золарига янги музика асбоблари олиб беришга қарор қилди.

Ҳозир мактаб музика ўрганучилар тўгараги колхозчиларга ва ўқучиларга концерт бериш учун тайёргарлик кўрмоқда.

Т. МИРҲОДИЕВ.

Қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

ТОШКЕНТ шаҳридаги кўпгина олий ўқув юртлари, маданият уйларида саноат корхоналарида Ашула байрамига тайёргарлик тобора кучайтирилмоқда.

Сталин номидаги тўқимачилик комбинати Маданият саройидаги, Тошкент Молия-иқтисод институтидаги, Тошкент Тоғ техникумидаги бадиий ҳаваскорлик тўгараклари айниқса намунали ишламоқда.

Октябрь районидаги кўп кишилик хотин-қизлар хор группаси, Сталин райони Маданият уйи ҳузуридаги 220 кишилик хотин-қизлар хор коллективи «Совет Иттифоқи Гимни», «Ўзбекистон ССР Давлат Гимни», «Жаҳон Демократик ёшлар Гимни», «Партия — етакчимиз», «Қаҳрамон қизлар» каби қўшиқларни зўр қизиқиш блан ўрганмоқдалар.

М. ОЛИМОВ, К. ҲАТАМОВ, А. МАҚСУМОВ, А. АБДУМАЖИДОВ, Л. МАҲМУДОВ, Х. НАЗИРОВ.

СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ БУЮК ҒАЛАБАСИ

Генерал-лейтенант Н. ГРИТЧИН

Совет халқининг немис-фашист босқинчиларга қарши олиб борган Улуғ Ватан уруши бундан 9 йил илгари ғолибона тугалланган эди.

Дастлабки кунларданоқ, умумхалқ уруши тусини олган бу урушда совет халқи социалистик Ватаннинг шон-шарафи ва мустақиллигини ҳимоя қилди, Европа халқларини гитлерчилар зулмидан озод қилди, бутун инсониятни фашизм қуллигига тушиб қолиш хавфидан қутқарди.

Гитлерчилар Ватанимизга хиёнаткорона уруш бошлаб, улар Совет давлатини йўқ қилишни, совет кишиларини қириб ташлашни ёки уларни фашистлар Германиясининг қулларига айлантиришни мақсад қилиб олган эдилар. Гитлерчилар дун'ёга ҳукмрон бўлишга интилиб, бошқа халқларни ҳам асоратга солмоқчи эдилар.

Гитлерчиларнинг СССРга нисбатан хиёнаткорлик сиёсатини инглиз-америка империалистлари барча йўллар блан рағбатлантириб турдилар.

АҚШнинг капиталистик монополиялари гитлерчилар ҳарбий машинасини вужудга келтириш учун миллиардларча доллар маблағ сарф этдилар. Инглиз-америка империалистлари Германия фашистларининг ёрдами блан Совет Иттифоқини йўқ қилиб ташлашни ёки ҳеч бўлмаганда, Совет Иттифоқини кучсизлантириб, уни инглиз-америка империалистларининг сиртмоғига осонлик блан илинадиган даражагача келтириб қўйишни ўйлаган эдилар.

Аммо гитлерчилар ҳамда улар шерикларининг Совет давлатини йўқ қилиб ташлашга қаратилган планлари чиппакка чиқди.

Совет Иттифоқининг Улуғ Ватан урушида эришган оламшумул-тарихий ғалабаси — бу, энг аввал, совет ижтимоий ва давлат тузумининг ғалабасидир. Октябрь революцияси вужудга келтирган социалистик тузум халқимизга ва армиямизга буюк ва енгилмас куч бағишлади.

Гитлерчи корчалонлар бизнинг мамлакатимизга ҳужум бошлаган пайтларида совет тузуми мустаҳкам эмас, кўпмиллатли Совет Иттифоқи халқлари ўртасида конфликт ва келишмовчиликлар юз беради, деб ўйлаган эдилар. Уруш гитлерчиларнинг бу ниятларини чиппакка чиқарди. Социалистик Ватаннинг шон-шарафи, озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган курашда совет жамиятининг ма'навий-сиёсий бирлиги, мамлакатимиз халқларининг ленинча-сталинча дўстлиги, ҳаётбахш совет ватанпарварлиги янада чиниқди. Улуғ Ватан уруши — адолатли ва озодлик уруши эканлигидан илҳомланган совет кишилари мамлакат ичкарисида мардона меҳнат қилдилар, фронтда буюк жасорат кўрсатдилар.

Коммунистик партия, доно йўлбошчи ва гениал саркарда И. В. Сталин раҳбарлигида мамлакатимизнинг барча халқлари улуғ рус халқи бошчилигида Совет Ватанини ҳимоя қилиш учун отландилар. Ватан уруши тарихнинг ҳақиқий яратучиси халқ эканлигини, жамият ҳаётида, жумладан урушлар тақдирини ҳал этишда ҳам асосий ва ҳал қилучи куч халқ эканлигини яққол кўрсатди.

Урушнинг якуни социализмнинг капитализмдан мислсиз даражада устун эканлигини бутун дун'ё олдида очиқ-ойдин намойиш қилди. Совет давлати урушдан янада мустаҳкам ва қудратлироқ бўлиб чиқди.

Социалистик Ватанни ҳимоя қилиш учун ташкил этилган Совет Қуролли Кучлари Улуғ Ватан урушида ғалаба қозонди. Бизнинг армиямиз — янги типдаги армиядир. Бу армия фақат халқ учун хизмат қилади ва фақат халқнинг манфаатларини ҳимоя этади. Бу чинакам халқ армиясидир, мамлакатимиздаги миллатларнинг интернационализм руҳида тарбияланган қардошлик армиясидир. Совет халқи ўз армиясини чексиз севади ва уни сидқидил блан қўллаб-қувватлайди. Совет Қуролли Кучлари куч-қудратининг манбаи ана шундадир.

Совет Армиясининг гитлерчилар Германиясига қарши урушда қозонган ғалабаси — бу, маркса-ленинча та'лимот асосида ривожланиб ва бойиб борадиган, энг прогрессив социалистик тузумга суянадиган илғор совет ҳарбий фанининг ғалабасидир.

Улуғ Ватан урушининг жанг майдонларида Совет Армияси замонамизнинг энг янги қурол-яроғ блан та'минланган, тажрибали қўмондонлар составига ва мислсиз ма'навий-жанговарлик хислатига эга бўлган биринчи даражали армия эканлигини очиқ-ойдин исбот қилиб кўрсатди. Жангчиларимиз Москва ва Ленинград ёнида, Одесса, Севастополь ва Сталинград остоналарида, Курск ёнида, Висла ва Одерда, Будапешт ва Вена остоналарида, Берлин ёнида бўлган буюк жангларда сўнмас шон-шуҳрат қозондилар.

Гитлерчиларнинг ҳозирги замон ҳарбий техникаси блан та'минланган, катта жанг тажрибасига эга бўлган, Европа ва Америкадаги кўпгина кишиларга кучли армия бўлиб туюлган кўп миллионли армияси Совет Армияси томонидан тамомила тор-мор келтирилди.

Совет қуролли кучлари фашистлар Германияси устидан ғалаба қозонгач, империалистик Японияни ҳам таслим бўлишга мажбур этди. Япония агрессиясини тугатишда улуғ Хитой халқи ва унинг Халқ-озодлик армияси катта роль ўйнади.

Коммунистик партия ва унинг И. В. Сталин бошлигидаги Марказий Комитетининг доно раҳбарлиги совет халқи ва унинг Қуролли Кучларининг герман фашизми ва Япон империализми устидан ғалаба қозонишда муҳим шарт бўлиб ҳисобланди.

Урушга қадар бўлган йилларда Коммунистик партия мамлакатимизни ҳартарафлама актив мудофаага тайёрлаб келди. Совет халқи партия раҳбарлигида мамлакатни индустриялаш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаш юзасидан ленинча-сталинча сиёсатни амалга оширди, Ватанимизни урушнинг бутун моддий эҳтиёжларини қондираоладиган, барча зарур нарсаларга эга бўлган қудратли социалистик давлатга айлантирди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Коммунистик партия совет кишиларини ягона жанговар лагерьга жипслаштирди ва уларнинг бутун кучини бир мақсадга — душман устидан ғалаба қозонишга қаратди. Партия ва Ҳукумат Давлат Мудофаа Комитетини тузди. Бу Комитетнинг раиси қилиб И. В. Сталин, унинг ўринбосари қилиб В. М. Молотов тайинланди. Г. М. Маленков, К. Е. Ворошилов, Н. А. Булганин, А. И. Микоян, Л. М. Каганович эса Комитетнинг а'золари қилиб тайинландилар. Партия СССР Қуролли Кучларидаги раҳбарлик ишларига партия ва давлатимизнинг машҳур арбоблари — Н. С. Хрушчев, Н. А. Булганин, А. А. Жданов, А. С. Шчербаков ва ВКП(б) Марказий Комитетининг бошқа кўпгина а'золарини юборди. Партия бирярим миллиондан ортиқроқ коммунистларни ҳаракатдаги армия сафларига юборди. Партия фронт ва фронт орқасида, партизанлар отрядларида — ҳамма жойда Ватанимизнинг шон-шарафи ва мустақиллиги учун, фашист босқинчиларга қарши олиб борилган курашнинг ташкилотчиси, раҳбари ва илҳомчиси сифатида иш олиб борди. Уруш йилларида Коммунистик партия совет халқи блан янада жипслашиб кетди.

Совет Иттифоқининг Улуғ Ватан урушида қозонган оламшумул-тарихий ғалабаси социалистик система блан капиталистик система ўртасидаги кучлар нисбатини социализм фойдасига ўзгартириб юборди, қудратли социализм ва демократия лагерининг пайдо бўлишига олиб келди. Герман фашизмини тор-мор қилиб ташлаш натижасида Польша, Чехословакия, Венгрия, Румыния, Болгария ва Албания халқлари ўз мамлакатларида халқ-демократик тузумини барпо этдилар ва социализм йўлига узил-кесил кириб олдилар. Совет армиясининг фашизм устидан қозонган ғалабаси Германиянинг ўзида ҳам қудратли халқ кучларини ҳаракатга келтирди. Германия Демократик Республикаси суверен давлат сифатида муваффақият блан ривожланмоқда ва мустаҳкамланиб бормоқда. Германия Демократик Республикаси барча немис меҳнаткашларининг ягона, тинчликсевар, демократик Германия тузиш учун олиб бораётган курашида таянчдир.

Улуғ Хитой халқи Коммунистик партия раҳбарлигида империалистик қуллик занжирини абадий улоқтириб ташлади ва ҳозир муваффақият блан эркин, социалистик ҳаёт қурмоқда. Япония империализмининг тор-мор келтирилиши натижасида Корея Халқ-Демократик Республикаси ва Вьетнам Демократик Республикаси вужудга келди. Совет халқи Улуғ Ватан урушида эришилган оламшумул-тарихий ғалабанинг 9 йиллигини Ленин — Сталиннинг енгилмас байроғини баланд ва дадил кўтариб бораётган ўз жонажон Коммунистик партиясининг теварагига маҳкам жипслашган ҳолда кутиб олмоқда.

Партия XIX с'езди, КПСС Марказий Комитети сентябрь ва февраль-март Пленумларининг тарихий қарорлари ва партия ва ҳукуматимизнинг бошқа қарорлари блан қуролланган совет халқи ишонч блан коммунизм йўлидан олға бормоқда.

Урушнинг оғир жароҳатлари тузатилди, ижодий меҳнат соҳасида янгидан-янги ажойиб муваффақиятлар қўлга киритилди. Эндиликда бизнинг Ватанимиз, барча мамлакатлардаги меҳнаткашларнинг социалистик Ватани — улуғ Совет Иттифоқи каби мустаҳкам ва кучли бўлган бирорта давлат йўқ.

1953 йилда СССРда саноат ишлабчиқаришининг ҳажми урушдан аввалги 1940 йилдагидан икки ярим марта ошиб кетди. Мамлакатимизда 1954 йилги давлат планини муддатидан илгари бажариш, меҳнат унумини янада ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва унинг сифатини яхшилаш юзасидан Москва шаҳри ва Москва областидаги илғор корхоналарнинг ташаббуси блан бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси кучайиб бормоқда.

Социалистик қишлоқ хўжалигимиз ҳам жиддий муваффақиятларга эришди. Партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалигини қудратли асосларда янада юксалтириш, аҳолини озиқ-овқат ва саноат моллари блан та'минлашни яқин икки-уч йил ичида анча ошириш мақсадида енгил ва озиқ-овқат саноатини тез сур'атлар блан ривожлантиришни ташкил этмоқда.

Совет экономикасининг умумий юксалиши асосида меҳнаткашларнинг моддий ва маданий даражаси узлуксиз ўсиб бормоқда. 1953 йилда СССРнинг миллий даромади урушдан аввалги даражадан икки мартадан зиёдроқ ошди. Яқинда кенг исте'мол буюмларининг нархлари яна, урушдан кейин 7-нчи марта камайтирилди. Бу, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг халқ фаровонлиги тўғрисида, унинг ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини максимал даражада қондириш ҳақида қилаётган ғамхўрлигининг янги ёрқин далилидир.

Совет кишилари СССР тўртинчи чақириқ Олий Совети биринчи сессиясида қабул қилинган қонунларни катта мамнуният блан кутиб олдилар. СССРнинг 1954 йилги Давлат бюджети социалистик давлатимизнинг қудрати тўхтовсиз ўсиб бораётганлигини, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг Ватанимизни яшнатиш, совет халқининг фаровонлиги ва бахт-саодати ҳақида қилаётган ғамхўрлигини яққол кўрсатади. Бизнинг бюджетимиз тинч қурилиш бюджетидир. Бу бюджет Совет давлатининг тинчликсеварлигини кўрсатучи ишончли далилдир.

Совет Иттифоқи барча давлатлар блан тинч алоқаларни мустаҳкамлашга интилмоқда, уруш оловини ёқучиларга қарши, тинчлик учун тўхтовсиз кураш олиб бормоқда. Совет ҳукуматининг изчил тинчликсевар ташқи сиёсати дун'ёдаги барча мамлакатларнинг юз миллионларча оддий кишилари томонидан қизғин ма'қулланмоқда.

Халқлар озодлигини поймол қилмоқчи бўлган, дун'ё устидан ҳукмрон бўлишга да'во қилаётган америка империалистлари зўр бериб янги уруш тайёрламоқдалар. Улар зўр бериб қуролланиш сиёсатини олиб бормоқдалар, агрессив блоклар ташкил қилмоқдалар, СССР ва халқ демократияси мамлакатлари атрофида ҳарбий базалар қурмоқдалар, ўзларининг янги қонли авантюралари учун малайлар изламоқдалар.

Лекин уруш оловини ёқучиларнинг бу жинояткорона планлари барбод бўлишга маҳкум этилган. Совет Иттифоқи бошчилигидаги тинчлик ва демократик лагерининг кучи кун сайин ўсиб ва мустаҳкамланиб бормоқда. Тинчлик учун, озодлик ва миллий мустақиллик учун курашда барча мамлакатларнинг халқлари борган сари маҳкамроқ бирлашмоқдалар. Халқлар тинчликни сақлаш ишини ўз қўлларига олмоқдалар ва бу ишни охиригача олиб борадилар.

Тинч ижодий меҳнат блан машғул бўлган совет кишилари уруш оловини ёқучи империалистларнинг найрангларини ҳуш'ёрлик блан кузатиб бормоқдалар, Совет давлатини, унинг Қуролли Кучларини мустаҳкамламоқдалар ва бундан кейин ҳам мустаҳкамлайдилар.

Оламшумул-тарихий ғалабалар блан шон-шуҳрат қозонган шавкатли Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти мамлакатимиз тинчлиги ва хавфсизлигини ҳуш'ёрлик блан қўриқлаб турипти. Совет жангчилари бўлиб ўтган урушларнинг тажрибаларини қунт блан ўзлаштирмоқдалар, ўзларининг ҳарбий ва сиёсий билимларини тинмай такомиллаштирмоқдалар, ҳозирги замон қуроли ва жанговар техникасини эгалламоқдалар.

Совет Қуролли Кучлари Ватанимизни ҳимоя қилмоқда ва мамлакатимиз халқларининг тинч меҳнатини бузишни ўйлаган ҳарқандай агрессорга қақшатғич зарба беришга тайёр туриш каби олижаноб вазифаларини бажариш учун барча зарур воситаларга эгадир ва бундан кейин ҳам бундай воситаларга эга бўлади. Башарти агрессив доиралар атом қуролига маҳлиё бўлиб, телбалик қилишга жур'ат этсалар, Совет Иттифоқининг куч ва қудратини синаб кўришни истагудек бўлсалар, шубҳа йўқки, агрессор худди ана шу қуролнинг ўзи блан янчиб ташланади ва унинг бу хилдаги авантюраси муқаррар равишда бутун капиталистик системанинг барбод бўлишига олиб келади.

Ватанимиз кун сайин яна бой ва қудратлироқ бўлиб бормоқда. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида коммунистик қурилиш соҳасида янги ғалабаларни қўлга киритиш сари, ишонч блан олға бормоқда.

Бадиий маҳоратни эгаллаш учун қунт блан ишлаш керак

(Ҳаваскор шоирлар ше'рларига обзор)

Биз ажойиб замонда яшамоқдамиз. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва жонажон Совет Ҳукуматининг меҳнаткашлар фаровонлигини янада ошириш, мамлакатда яқин икки-уч йил ичида мўл-кўлчиликни вужудга келтириш ҳақидаги қатор қарорларидан илҳомланган совет халқи коммунизм қуриш учун олиб бораётган курашда катта ғалабаларни қўлга киритмоқда.

Чўлларни сувга сероб қилиб, қўриқ ва бўз ерларда кенг пахтазорлар бун'ёд этаётган, янги ерларни серҳосил водиларга айлантиришда ажойиб қаҳрамонликлар кўрсатаётган шонли комсомолларнинг ватанпарварлиги, пахтадан мўл ҳосил етиштиришга астойдил бел боғлаган колхозчиларимизнинг меҳнат соҳасидаги ғайратлари ҳарбир кишининг қалбини қувонтиради, ҳаяжонга солади.

Сермазмун социалистик воқи'лигимиз айниқса ёш ҳаваскорларимизга жуда кўп темалар беради, уларнинг қалбига завқ бағишлайди, ўз таассуротларини ше'рий мисра'лардаараннум қилишга илҳомлантиради.

Редакциямизга областимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келиб турган ўнлаб ше'рларнинг авторлари букунги энг актуал темалар тўғрисида ёзмоқдалар. Уларнинг ба'зилари Украинанинг Россияга қайта қўшилганининг 300 йиллиги ва СССР халқлари ўртасидаги бузилмас дўстликни улуғласалар, ба'зилари баҳор байрами ва пахтакорларнинг фидокорона меҳнатини завқ блан куйлайдилар. Ба'зи ҳаваскорлар комсомол а'золарининг чақириғидан илҳомланиб, қўриқ ва бўз ерларни очиш учун Қозоғистон чўллари, Олтой даштлари, Сибирь ерлари, Мирзачўл далаларига кетаётган ватанпарвар ёшларнинг ғайрат ва ташаббусини куйлайдилар.

Кўпгина ҳаваскорлар қунт блан ишлаб ше'рларининг формасига, бадиий томонларига анча э'тибор берганлар.

Ҳаваскор шоир Т. Имомхўжаев (Тошкент) «Хайрлашув» сарлавҳали ше'рида қўриқ ва бўз ерларда ишлаш учун жўнаб кетаётган бир комсомолнинг онаси блан хайрлашув пайтини содда, равон мисра'ларда тасвирлаб бераолган. Шу темани тасвирлашга интилган З. Тоҳиров (Тошкент), Т. Сулеймонов (Қуйичирчиқ), Б. Кўкиев (Оҳангарон) ўртоқларнинг ше'рларидаги ба'зи пишиқ мисра'лар, янги оригинал ўхшатиш ва образли ифодалар ўқувчининг эсида қолади.

Тошкентдаги 112-нчи мактаб 10 синф ўқувчиси М. Мирниёзов ва адабиёт ўқитувчиси С. Яхин ўртоқлар ўз ше'рларида Украинанинг Россияга қайта қўшилганига 300 йил тўлиши муносабати блан ўтказилаётган умумхалқ байрамини, совет халқлари ўртасидаги бузилмас дўстликни улуғлайдилар, ўзбек халқининг қардош украин халқига йўллаётган табрик ва юрак сўзларини ше'рий мисра'ларда ифода қилишга интилганлар.

Ҳаваскор шоирлардан А. Тожиевнинг «Аракснинг нарёғида», Х. Салоҳиддиновнинг «Тошкент баҳори», «Сафарбар дўстга», И. Отақуловнинг «Ғайрат блан қўзғол, пахтакор», А. Исақуловнинг «Ватан ва партияга ташаккур» сарлавҳали ше'рлари ҳам анча дуруст ёзилган.

Броқ ҳали ёш ҳаваскор шоирларимизнинг редакциямизга юбораётган ше'рлари қатор камчиликлардан холи эмас. Ҳаваскор шоирлардан Н. Ортиқов, А. Қодиров, Ю. Шомансуров, Қ. Қурбонбоев, Ж. Балишбоев (Тошкент), Ў. Пиримқулов (Ховос), Н. Шамсиддинов (Оржоникидзе)ларнинг ше'рлари ҳали бадиий жиҳатдан паст савияда ёзилган. Улар актуал темаларни қаламга олганлар, яхши мақсадларни, тўғри фикрларни ифода этишга интилганлар. Лекин улар ше'рларининг ўқувчи талабларига жавоб берадиган бўлиши учун кўп ишламаганлар. Биз уста шоирларнинг ше'рларини диққат блан ўқисак, уларда олға сурилган ғоя юксак бадиий форма орқали, қизиқарли қилиб берилганини кўрамиз. Юқоридаги ўртоқларнинг ше'рларида эса поэзиянинг ўзига хос тасвирий воситалари — ўхшатиш, мажоз, сифатлаш, жонлантириш, пейзаж, образли иборалар кўринмайди. Шу сабабли бу ше'рлар ўқувчида бадиий завқ қолдирмайди. Чунки бу ше'рларда пафос етишмайди, ўқувчи қалбини ҳаяжонлантирадиган бадиий воситалар, ранг-баранг бўёқлар йўқ.

Ёш шоирларнинг ба'зи ше'рлари қуруқ гаплар йиғиндисидан иборат бўлиб қолган. Масалан, С. Мирғиёсовнинг «Боғни кезганда» ше'ридан қуйидаги тўртликни олиб кўрайлик:

«Сенинг иссиқ шу кунларингда
Буғдой экиб бўлди ғаллакор.
Далаларда зўр ғайрат блан
Чигит экаётир пахтакор».

Бу мисра'ларда на поэтик пафос, на шоирнинг ўз овози, на бирор оригинал фикр, ёки ўхшатиш бор. Табиийки, бундай мисра'лар ўқувчининг қалбига заррача ҳам та'сир қилаолмайди.

Бундай камчиликлар ҳаваскор шоирлардан Н. Сулаймонв, М. Расулзода, Р. Абдураҳмонов, Т. Аҳмедовларнинг ше'рлари учун ҳам характерли.

Н. Санақулов, М. Алиқулов ва бошқа кўпгина ҳаваскор шоирлар ўз ше'рларининг тилига жуда бефарқ қарайдилар, адабий тилимизнинг нормативларига, грамматик қоидаларга риоя қилмайдилар. Натижада уларнинг айтмоқчи бўлган фикрлари чигаллашиб қолади, ўқувчига тушунарли бўлмайди.

Кўп ҳаваскорларимизнинг ше'рларида янгилик йўқ, улар ўз овозлари блан гапирмайдилар. Шунинг учун ҳам кўпгина ше'рлар бошқа юзлаб ше'рлардан кам фарқ қилади. Табиийки, бундай ше'рлар диди ошиб бораётган ва шоирлар олдига қўяётган талаблари юксак китобхонларга манзур бўлаолмайди. Халқимиз томонидан севиб ўқиладиган ше'рлар яратмоқ учун ҳаваскорларимиз олдида катта вазифалар турипти. Бунинг учун ҳарбир ше'р бадиий жиҳатдан юксак савияда ёзилмоғи лозим. Ёш шоир ҳаётимизда актив иштирок этиши, уни янада яхшилашда жонбозлик кўрсатмоғи лозим. Рус ва ўзбек классик шоирлари, совет адабиётининг пешқадам намояндаларининг асарларини ҳартомонлама ва чуқур ўрганиб бориш керак. Ҳарбир ҳаваскор шоир ўз билим доирасини ошириш, бадиий маҳоратни эгаллаш учун қунт ва сабот блан ўз устида ишлаши зарур. Бусиз халқимизга манзур бўладиган асарлар яратиш мумкин эмас.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„МТС ва район газетаси“

Газетамизнинг шу йил 24 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида матбуот обзори босилиб, унда Ўзбекистон КП Пискент район комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Советининг органи «Пахта учун кураш» газетасида колхоз ишлабчиқаришининг ҳал қилучи кучи бўлган МТСнинг ва механизаторларнинг иши ёритилмаётгани танқид қилинган эди. «Пахта учун кураш» газетасининг редактори ўртоқ Воҳидовнинг хабар қилишича, обзор редакция ҳамда босмахона коллективининг йиғилишида муҳокама қилиниб, ундаги танқид тўғри деб топилган. Район газетасининг коллективи матбуот обзорида кўрсатилган камчиликларни тугатиш, МТС ҳаётини чуқурроқ ўрганиб, уни системали ёритиш, шунингдек газета атрофига қишлоқ хўжалик мутахассисларини кўпроқ тортиш учун амалий тадбирлар белгилаган.

Ғўза парваришини агротехника қоидалари асосида юқори сифатли ўтказайлик!

Янгийўл районидаги 2-нчи МТСнинг ёш универсалчиси Исмоил **Файзиев** Свердлов номли колхоз далаларида ишлаб, ҳар куни 10—12 гектар ердаги ғўза қатор ораларини культивация қилмоқда.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Илғор бригадалар яганани тамомладилар

Мирзачўл район, Оржоникидзе қишлоқ советидаги Куйбишев номли колхоз а'золари фидокорона меҳнат қилиб, ғўза парваришини кучайтирмоқдалар. Ботир Қурбонов, Мавлон Товубоев бошлиқ бригадаларнинг а'золари колхозда биринчи бўлиб ғўзани яганадан чиқардилар. Бригада а'золари ғўза қатор ораларида ишлашни кун сайин қизитмоқдалар. Колхозчилар биринчи чопиқ ва культивацияни 2—3 кунда сифатли қилиб тамомлаш учун курашмоқдалар.

Колхознинг ҳамма бригадаларида ғўзани культивация қилиш кучайтирилди. В. Ғиёсов, Х. Хўжаметов каби универсалчилар ҳар куни 12—14 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб бермоқдалар.

Азамат колхозчи ва универсалчилар КПСС Марказий Комитетининг сентябрь ва февраль-март Пленумларининг қарорларига жавобан, ўтган йилга нисбатан бу йил ҳар гектар ердан 4 центнердан ошириб ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар.

Ғўза парваришининг илғорлари

Верхне-волинск районидаги Куйбишев номли колхоз пахтакорлари ғўза парваришини намунали олиб бормоқдалар. Ғўза чопиғи ва культивация сифатли ўтказилмоқда. Колхознинг илғор бригадалари ғўзанинг дастлабки парваришини муваффақиятли тамомладилар. Ўртоқ Ўринбой Толипов бошлиқ бригада мўл ҳосил учун кураш мусобақасида олдинда бормоқда. Ўтган йили ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта ҳосили топширган ва бу йил гектаридан 50 центнер ҳосил етиштириш учун курашаётган бу бриганинг а'золари ғўзани биринчи культивациядан, чопиқдан, шунингдек яганадан чиқардилар ва иккинчи парваришни бошлаб юбордилар.

Райондаги Карл Маркс номли, «Победа», «Қизил Октябрь», Шверник номли, Свердлов номли ва бошқа колхозларда ҳам ғўза парвариши тез сур'ат блан сифатли қилиб ўтказилаётир.

У. МАМАСОЛИЕВ.

МУСОБАҚАДОШЛАР СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТНИНГ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИНИ ЎЗАРО ТЕКШИРМОҚДАЛАР

Икки МТС зонасида икки хил аҳвол

ЯНГИЙЎЛ («Тошкент ҳақиқати»нинг маҳсус мухбиридан). Пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштириш юзасидан колхозчи ва механизаторлар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни қандай бажараётганларини текшириш учун бу ерга мусобақадош Ўртачирчиқ районидан ўзаро текшириш бригадаси келди.

Янгийўл район колхозчилари ва механизаторлари бу йил кенг майдонларда ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олганлар. Пахтачиликда энг муҳим давр бўлган ер ҳайдаш ва чигит экиш тамом бўлди. Ҳозирги вақтда бутун техника воситалари ва ишчи кучлари чигитни текис ундириб олиш, ғўза парваришини қизитиб юборишга сафарбар этилиши керак. Кўрайликчи, Янгийўлда аҳвол қандай экан?

Ўзаро текшириш бригадасининг а'золари икки МТС зонасидаги колхозларга чиқиб кетдилар. Улардан бригада бошлиғи, Ўртачирчиқ район партия комитетининг секретари ўртоқ Пягайга бир-бирига ўхшамаган икки турли ма'лумотлар келмоқда.

Янгийўл районидаги биринчи МТС коллективи КПСС Марказий Комитетининг сентябрь ва февраль-март Пленумлари қарорларини бажариш учун қизғин кураш олиб бормоқда. МТС зонаси бўйича райком секретари ўртоқ Зуев, МТС директори ўртоқ Мешков, райком инструкторлари ва агрономлар колхозларнинг ишлабчиқариш масалалари блан яқиндан шуғулланмоқдалар. Улар колхозчи ва механизаторларни социалистик мусобақа шартномасида олинган мажбуриятларни бажаришга сафарбар этиб, ер ҳайдаш ва чигит экишни уюшқоқлик блан ўтказишга эришдилар. Ҳозир ғўзалар текис униб чиқди. суғориш, культивация ва чопиқ қизитиб юборилди.

Ўзаро текшириш бригадасининг а'золари Маленков номли колхозда меҳнатнинг ташкил этилишидан жуда мамнун бўлдилар. Бу колхоз ўтган йил 600 гектар пахта майдонидан 36 центнердан ҳосил йиғиб олиб, давлат планини 107,5 процент бажарди, пахта ва бошқа экинлардан 7 миллион 787 минг сўмдан ортиқ даромад олди. Колхозчиларга ҳарбир меҳнат куни учун 8 сўм 52 тийиндан пул ва 2,5 килограммдан ғалла тақсим қилинди.

Бу йил колхоз 100 гектар янги ер очиб, бундан 25 гектарига чигит экди. Колхоз а'золари 625 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар.

Кўкламги дала ишлари бу колхозда жуда уюшқоқлик блан ўтди. Механик Матмусоев ва Ғаниев ўртоқлар бошлиқ бўлган трактор бригадалари ер ҳайдаш ва чигит экишни район колхозлари орасида биринчи бўлиб тамомладилар. Тракторчи Эргаш Юсуфалиев мавсумда 160 гектар ерга чигит экди. Ғаниев, Матмусоев ўртоқлар бошлиқ бўлган трактор бригадалари тракторларнинг тўхтовсиз ва унумли ишлашини та'минладилар. МТС дирекцияси бу ҳар икки бригаданинг ишлабчиқариш муваффақиятларини тақдирлаб мукофотлади.

Тракторларнинг иш унумини ошириш, трактор иши таннархини камайтириш масалаларига МТС директори ўртоқ Мешков алоҳида э'тибор беради. Ер ҳайдаш ва чигит экиш вақтида у ҳар вақт далада бўлади. Кўчма устахона тинмай ишлаб туради. Шунинг натижасида бу МТС ер ҳайдаш ва чигит экиш юзасидан колхозлар блан қилган шартномаси юзасидан олган мажбуриятини муваффақиятли бажарди.

— Биз, — дейди ўзаро текшириш комиссиясининг а'зоси, Ўртачирчиқ район Тўйтепа қишлоқ советининг раиси ўртоқ С. Хўжамқулов, — Маленков номли колхозда колхозчиларнинг ишга чиқиш вақтларини аниқлаш учун тонг ёришганда далага бордик. Биз шунга ишондикки, бу колхознинг а'золари ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажариш мақсадида қаттиқ кураш олиб бормоқдалар. Ғўза парвариши намунали ўтказилмоқда. Колхозчилар ишга эрта чиқадилар ва даладан кеч қайтадилар. Шийпонлар жиҳозланган, иссиқ овқат вақтида тайёрлаб турилади. Шунинг учун колхозчилар унумли ишламоқдалар.

— Энг муҳими шундаки, — дейди ўртоқ Хўжамқулов сўзида давом этиб, — бу колхозда меҳнат кунининг қадри ошган. Агар бирор колхозчи эрталаб соат 7 гача ишга чиқмай қолса, шу куни унинг қилган ишига меҳнат куни ёзиш ёки ёзмаслик бригада а'золарининг йиғилишида муҳокама қилинади. Агар колхозчи мунтазам равишда ишга кеч чиқса унга меҳнат куни ёзилмайди. Биз бу тажрибани ўз колхозларимизда ҳам қўлланамиз.

Ҳозирги кунларда ғўза қатор ораларини ишлашни тобора қизитиш блан бирга кечиктириб бўлмайдиган дала ишларини ҳам ўз вақтида ўтказишга алоҳида э'тибор берилиши керак. Маленков номли колхоз сабзавот экишни тамомлади, беда ўриш бошланди, далага ўғит чиқариш давом этмоқда. Шунинг блан бирга колхоз правлениеси чорва молларини ем-хашак блан та'минлаш учун пичан ўриш ишларини ҳам бошлаб юборди. Ҳозирги вақтда бир трактор, иккита от пичан ўриш машинаси ишламоқда. Пичан тайёрлашга яна 15 колхозчи ҳам ажратилди. Бу эса чорва моллари учун мустаҳкам озуқа базасини тайёрлаш имкониятини беради.

Броқ, 2-нчи МТС зонасидаги колхозларда ғўза парвариши ва дала ишлари пухта ташкил этилмаган. Пахтачиликда бу йил қўл меҳнатини мумкин қадар кам сарф этиш, ғўза парвариши асосан машиналар кучи блан бажарилиши керак. Лекин 2-нчи МТС раҳбарлари мавжуд техникадан тўла фойдаланишга яхши э'тибор қилмаётирлар.

«XIX партс'езд» колхози райоининг энг йирик колхозларидан бири ҳисобланади. Кўп йиллардан бери сабзавотчилик — колхознинг асосий хўжалиги ҳисобланиб келарди. Бу йил колхоз 1140 гектар ерга чигит экди. Тракторларнинг бир ме'ёрда ишламаганлиги туфайли колхозда ер ҳайдаш ва чигит экиш чўзилиб кетди. Сўнгги ёмғирлар блан бир томондан чигит экилган ерлар қатқалоқ бўлиб, иккинчидан илгариги йилларда экилган сабзавотларнинг уруғи униб чиқмоқда. Ҳозир пахта майдонларини ўт ва қатқалоқ босиб кетди. Шунга қарамай бу ердаги тракторлар яхши ишламаётир. Колхозда 8 та «Универсал» бор, лекин уларнинг бири ишласа, иккинчиси тўхтаб қолади. Бир тракторнинг автомати ишламай 4 кун бекор турди. Бир «Универсал» агрегатининг ишчи органлари тўла комплектлаштирилмаганлиги сабабли 10 кундан бери бекор ётипти. Қолган тракторлар ҳам унумсиз ишламоқда. Бунинг устига МТС дирекцияси 3 та «Универсал»ни культивациядан олиб, бошқа ишда фойдаланмоқчи бўлаётир. Колхоз правлениеси қаттиқ қаршилик кўрсатишига қарамай МТС агрономи Сулаймонов бу тракторларни даладан олиб кетди. Натижада бу колхозда ғўза парвариши жуда ёмон аҳволда қолди.

«Коммунизм» колхози ҳам райоининг энг юқори ҳосилли колхозларидан бири ҳисобланади. МТС бу колхоз блан қилган шартномасини ҳам бажармаётир. Шу колхознинг 1 ва 2-нчи участкасида 472 гектар пахта майдонининг 148 гектаригина культивация қилинган. Ерлар қотиб, ўт босмоқда. Броқ МТС директори ўртоқ Галицинский бу колхозга қўшимча тракторлар юбориш тўғрисида берган ва'дасини бажармаётир.

Кўкламги дала ишлари қизғин тусга кирган ҳозирги пайтда 2-нчи МТС нинг уюшқоқсизлик блан ёмон ишлаётганлиги ҳар қадамда сезилмоқда. Броқ МТС директори Галицинский, шу зона бўйича райком секретари Авазов ўртоқлар дала ишларини қизитиб юбориш, механизаторларнинг иш унумини ошириш тўғрисида ғамхўрлик кўрсатмаётирлар.

Бу МТС зонасидаги колхозларда текшириш ишларини олиб бораётган Ўртачирчиқ район ўзаро текшириш бригадасининг а'золари ғўза қатор ораларини ишлашда жуда катта камчиликлар борлигини аниқламоқдалар. Броқ шу зонадаги МТС ва райком ходимлари колхозларга оператив раҳбарлик қилиш ўрнига текшириш бригадасининг а'золари блан тўптўп бўлиб бирга юриб вақт ўтказмоқдалар. Масалан, бригада а'золари «XIX партс'езд» номли колхоз даласини кўриб чиққан вақтда райком секретари ўртоқ Авазов бошлиқ 4 агроном, 2 бригада механиги, 2 МТС ходими ва бошқалар бирга юришди. Юриш — дабдабали бўлди-ю, иш бўлмади.

Янгийўл райони областимизнинг ҳал қилучи пахтакор районларидан бири. Бу районда илғор колхозлар, илғор трактор бригадалари, ишбилармaнд қишлоқ хўжалик мутахассислари бор. Лекин кўкламги дала ишлари айниқса 2-нчи МТС зонасидаги колхозларда жуда суст бораётир.

Район партия ва совет ташкилотлари тезлик блан ғўза парваришида рўй бераётган сусткашлик ва нуқсонларга барҳам беришлари керак. Бунинг учун 2-нчи МТСнинг иши тезлик блан яхшиланиши зарур. Ўзаро текшириш бригадаси бор камчиликларни аниқламоқда. Лекин гап ишда йўл қўйилган хато ва нуқсонларни ўз вақтида тугатишга боғлиқ.

Н. ЮСУПОВ.

Машинасозларнинг пахтакорларга ёрдами

Тошкентдаги К. Е. Ворошилов номли қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг коллективи кўкламги дала ишларини муваффақиятли ўтказишда колхоз ва совхозларга катта ёрдам бериб келмоқдалар. Яқинда завод ишчиларидан иборат бешта бригада Қорақалпоғистондаги машина трактор станцияларининг механизаторларига ёрдам бериш мақсадида самолётда учиб кетдилар. Бригадалар составида тезкор-токарь комсомол а'зоси Э. Яковлевский, Ф. Павленко, слесарь Қ. Жўраев ва бошқа ўртоқлар бор.

Яқин кунлар ичида заводнинг илғор ишчиларидан ташкил топган худди шундай бригадалар пахтакорларимизнинг кўклам дала ишларида қатнашиш учун Ўзбекистондаги бошқа МТСларга жўнаб кетадилар.

Дипломолди практикаси хотираларидан

Улуғ пойтахт — жонажон Москва... Эрта блан соат 9. Дун'ёда энг гўзал ва ҳашаматли Москва метросининг «Серпуховская» станциясининг вестибюлида практика раҳбаримиз блан учрашдик. У бизларни бугунги иш куни тартиби блан таништирар экан:

— Сизларни ҳушхабар блан табриклайман, практикани мамлакатимизнинг энг илғор, ўз новаторлари блан бутун дун'ёга машҳур бўлган заводида ўтказадиган бўлдингиз, — деди.

Биз метродан чиқиб, гўзал «Большая Колужская» кўчаси бўйлаб, заводга томон йўл олдик. Турнақатор машина, троллейбус ва автобусларнинг кети кўринмайди. Улар кўчанинг ҳуснига ҳусн қўшиб, ҳартомонга қараб елиб бормоқда. Биз кўп ўтмай уфқ блан ўпишган баланд бир бинонинг кенг дарвозаси қаршисида тўхтадик. Кўзимиз беихтиёр катта қилиб ёзиб қўйилган қуйидаги сўзларга тушди:

«СССР станоксозлик министрлигининг Москвадаги Ленин орденли И. А. Ефремов номли «Красний пролетарий» станок созлик заводи».

Бу заводнинг номини биринчи марта эшитаётганимиз йўқ, чунки «Красний пролетарий» мамлакатимиздаги энг йирик саноат корхоналаридан бири бўлиб, у ўзининг юздан ортиқ Сталин мукофоти лауреатига сазовор бўлган ишчи ва инженер-техник ходимлари, ишлабчиқариш новаторлари блан она-Ватанимиз бўйлаб донг таратган.

Заводнинг ижодкор коллективи кун сайин меҳнатни ташкил этишнинг янгидан-янги формаларини топмоқда, ишлабчиқариш маданиятининг юқори бўлиши ва доимо а'ло сифатли маҳсулот чиқариш учун тинмай кураш олиб бормоқда. Ташаббускор коллективнинг юраги ягона бир мақсад — бугун кечагидан, эртага бугунгидан унумлироқ меҳнат қилиш ва қудратли Ватанга ҳарқачонгидан ҳам кўпроқ юқори сифатли машиналар, станоклар етказиб бериш иштиёқи блан тўлиб-тошган.

Иттифоқимизнинг минглаб саноат корхоналарида, МТС ва мастерскойларида ишлайдиган ҳарбир токарь сменада иш бошлаш олдидан ўз станоги олдига келар экан, у станок кўксига йирик ҳарфлар блан ёзилган «Красний пролетарий» эмблемаси»ни кўради.

Биз ана шу машҳур заводнинг кенг дарвозасидан ичкари кириб бораётирмиз. Қаршимиздаги цехнинг станоклари қудратли овоз чиқариб гуриллаб ишлар экан, уларнинг пўлат детальларни қирқиши ва рандалашидан чиққан янгроқ товушлар, йўрғалаб бораётган мостовой кранларнинг баҳайбат қичқириқлари, минутига минг марталаб айланаётган электр моторларининг бир оҳангда гуриллашлари бирбирига қўшилиб ажиб бир оҳанг ҳосил қилар эди.

Биз севинчларга тўлиб-тошган ҳолда илк таассуротларимизни ўртоқлашабошладик. Практика раҳбаримиз ўртоқ Кришталь бизни биринчи механика цехининг бошлиғи кабинетига бошлаб кирди. Тўладан келган, 40 ёшлар чамасидаги баққувват бир киши бизни самимий кутиб олди.

— Виктор Алексеевич Романов, — деб ўзини таништирди у. Бироз суҳбатдан кейин бизнинг практикантлар эканимизни билиб, шундай деди, — келинглар, келинглар. Бу ҳақда бизга хабар берилган, айтишларича, сизларга мен раҳбарлик қиламан. Заводимиз ва у ишлаб чиқараётган барча маҳсулотлар ҳақида ҳарқандай саволларингиз бўлса, ҳеч тортинмай сўрайберинглар, билмаганни сўраб ўрганиш ёшлар учун ҳам қарз, ҳам фарз.

Биз янги раҳбаримиз Виктор Алексеевичнинг бу сўзларидан жуда хурсанд бўлиб, унга миннатдорчилик билдирдик. У бизни механика цехининг технология бюросига таклиф қилди.

Технология бюросига кириб борганимизда кимдир чертёж чизиш блан, кимдир бугунги иш планини текшириш блан машғул бўлиб, бирнеча киши ўтирар эди. Ўртоқ Романов бизни юқорироқда — телефон орқали цехлар блан гаплашаётган, истараси иссиққина, қорачадан келган киши олдига бошлаб борди:

— Эшитган бўлсангиз керак, бу киши заводимиз бош технологининг ўринбосари, Сталин мукофоти лауреати, инженер ўртоқ Болотин бўладилар, — деди ва бизни у блан таништирабошлади, — серқуёш Ўзбекистондан, қадрли меҳмонлар...

— Жуда хурсандмиз, — деди у биз блан кўришар экан, — Заводимизнинг бағри кенг ва унинг эшиклари азиз меҳмонларимиз учун доимо очиқ.

Бизнинг Ўзбекистондан эканлигимизни эшитган атрофдагилар бир нафас ишларидан тўхтаб, бизни қуршаб олишди. Улар зўр қизиқиш блан республикамиздаги янгиликлардан сўрайкетишди. Улар блан бўлган суҳбат анча вақтгача давом этди...

Тушки овқатдан сўнг Болотин ва Романов ўртоқлар практикани бошлаш мақсадида бизни цехга бошлаб кетдилар.

Мана, кўз олдимизда кети кўринмайдиган станоклар бир текисда саф тортиб турипти. Улар детальларни бир операциядан иккинчи операцияга илдамлик блан узатиб, гуруллаб ишлаб турипти. Металл қирқучи токарьлик, кўпшпиндельли фрезер ва баҳайбат рандаловчи станоклар, одимловчи йиғув конвейерлари автоматик цикл блан ҳаракат қилар эди. Ҳозиргина конвейердан тушиб, синаш процессидан ўтган, яшикларга жойлаш учун тайёрлаб қўйилган қудратли токарьлик станоги қаршисида тўхтаб, уни зўр қизиқиш блан ҳаммамиз тамоша қилабошладик.

— Заводимиз асосан катта сериялар блан «1А62» маркали токарьлик — винт қирқучи станокларни ишлаб чиқаради, — тушунтирабошлади Виктор Алексеевич, — шунингдек, биз мамлакатимиздаги саноат корхоналари заказлари бўйича ҳархил кўп шпиндельли ва махсус станоклар, МТСлар ва қишлоқ хўжалик машиналари учун деталь ва запас қисмлар ишлаб бермоқдамиз.

Биз цехнинг валлар қуядиган участкасига келганимизда, ўртоқ Болотин диққатимизни ҳозиргина бир станокка ўрнатилган асбобга жалб этди.

— Мана шу «1А62» маркали токарьлик станогида социалистик мусобақа ғолиби, комсомол а'зоси ўртоқ Саранцев ишлайди. У, ишлабчиқариш циклини қисқартиришнинг дастлабки ташаббускорларидан бири. Биласизми, илгари бу станок шпиндели энг кўпи блан минутига 1 минг 200 марта айланарди. Новатор ўртоқ Саранцев ўз станогини модернизация қилиш устида бош қотирди. Бирнеча кунлик ҳаракатдан сўнг у, станокнинг шкивини олмоштиришга муваффақ бўлди. Ҳозир эса станок шпиндели минутига 1 минг 500 марта айланади. Бунинг натижасида меҳнат унуми 6 процет ошди. Ўртоқ Саранцев ўз станогининг қувватидан максимал фойдаланган ҳолда, унча катта бўлмаган зина шаклидаги валикларни ишлайди. У, олдинги ихтиро'сидан ташқари қаттиқ қуйма пластинкали «Т14К8» маркали резецлардан фойдаланган ҳолда жадал режим блан ишлаш процессини эгаллади. Бу эса меҳнат унумини яна уч марта оширди. Бизнинг ўртоқ Петренко блан бирга ишлаб чиққан конструкциямиз, — сўзида давом этди ўртоқ Болотин, — Саранцев ишлаётган детальларни ўлчаш сонини 4 марта камайтирди.

Биз ўртоқ Болотиндан токарь Колесовнинг кучли босим блан ишлаш методи ҳақида, Саранцев сингари новаторларнинг ишлабчиқаришдаги муваффақиятлари ва бу муваффақиятларнинг ишчилар орасида оммалаштирилиши, шунингдек Ковалев яратган янгиликнинг ишлабчиқаришга жорий қилинганида келтираётган фойдалари ҳақида қизиқиб сўрадик.

Ўртоқ Болотин бизнинг саволларимизга мамнуният блан жавоб беришга киришди:

— Металларни тезкорлик блан қирқучи токарь И. Викторов, — деди у, — ўзи таклиф этган геометрияли резец блан ишлаши натижасида заводимизга жуда катта фойда келтирди. Илғор новатор П. Сельцев Колесовнинг кучли босим блан қирқиш методини жадал қирқиш методи блан боғлаб, ишлабчиқаришда юқори кўрсаткичга эришди. Наладчик А. Леонов шестерналарни ишлашда ўзи ихтиро' қилган конструкция—оправкани қўлланиб, меҳнат унумини икки марта оширди. В. Мироедов ишдан чиққан станокларни қайтадан реконструкция қилиб, ундан тўла фойдаланиш имкониятини яратди. А. Култигин бўлса, револьвер станогида кўп резецли наладкани қўлланиб, меҳнат унумини анча оширди. Сталин мукофоти лауреати В. Шумилин чўян детальларни керамик резецлар блан жадал қирқиш методини заводда биринчи бўлиб қўлланди.

Ўртоқ Болотин заводнинг ана шу илғор кишиларидан ўнлаб мисоллар келтирди ва уларнинг ишлабчиқаришда эришган муваффақиятлари ҳақида батафсил сўзлаб берди. Шу ондан бошлаб биз бу илғор методларнинг ҳарбири блан танишиб чиқиш ва уларни цехлараро юриб, амалда кўриш, тўла-тўкис ўрганиш ишларини бошлаб юбордик. Ўртоқ Болотин мароқ блан сўзлаб берган новаторларнинг ҳарбири блан учрашиб, дўстона суҳбатлашдик, резецлар ва юқори унумли асбобларнинг конструкциялари блан танишиб чиқдик...

Кечки пайт. Иттифоқимизнинг қардош республикаларидан келган вакиллар блан бирга завод клубига йиғилдик. Бу ерда Сталин мукофоти лауреати, 2-нчи механика цехининг технологи инженер Райфер ва заводдаги илғор ўртоқлар турли темаларда лекциялар ўқиб бердилар. Лекциядан сўнг инженер-технолог Банк ва конструктор Денисов ўртоқлар ишлаб чиққан оригинал, конструкциянинг оправкалари ва патронларининг ишлаш процесси, маҳсулот ишлаб чиқаришда улар келтираётган катта фойдалар ҳақида суҳбатлашдик. Бу конструкцияларнинг авторлари ўзлари яратган янгилик ҳақида сўзлаб беришди.

Буларнинг ҳаммаси «Красний пролетарий» заводидан олган дастлабки, қимматли таассуротларимизнинг бир қисми ҳисобланади, холос...

Цехнинг қизил бурчагига кирганимизда ўз ишлари блан машғул бўлиб ўлтирган бир гуруҳ қувноқ йигит ва қизларни кўрдик. Улар бизга савол назари блан қарар эканлар, юзларида севинч табассумлари мавжланган ҳолда сўрашди:

— Сизлар практика учун келган бўлсаларингиз керак, — дейишди. Биз «ҳа» жавобини берганимиздан сўнг улар ҳам заводга диплом практикасини ўташ учун келганликларини билдирдилар.

Улар орасида Ригадан—Латвия Давлат университетидан келган студентлар, Москва ва Одессанинг практикантлари бор эди.

Ҳаммамиз бир-биримиз блан тезда эски қадрдонлардай суҳбатлашиб, дўстлашиб кетдик. Жонажон республикаларимизнинг кундан-кунга ривож топаётган саноати ҳақида, ўз институтларимиз ҳақида, пойтахтларимиз Москва, Киев, Рига ва Тошкент ҳақида қизғин суҳбатлар бошланиб кетди...

Биз Тошкент театрларида Вилис Лацис асарларининг саҳнада қўйилаётганлиги ҳақида сўзлар эканмиз, ригалилар улуғ ўзбек мутафаккири Алишер Навоийнинг ўлмас асарларини латиш халқи зўр қизиқиш блан ўқиётганликлари ҳақида фахрланиб сўзлардилар. Шу куни рус ва украин, ўзбек ва латиш дўстларнинг суҳбати ярим кечагача давом этди...

Мана, практикамизнинг сўнгги куни. «Красний пролетарий» заводи блан хайрлашмоқдамиз. Турли республикадан келган практикантлар завод ҳовлисида кенг давра олдик. Биз москвали, ригали ва одессали дўстларни серқуёш Ўзбекистонга келишларини сўрадик. Студентлар бир-бирлари блан ўз адресларини алмашар эканлар ригали дўстлардан бири бизнинг ён дафтарчамизни сўраб олди. Унга: «Москва. 1954 йил. «Красний пролетарий» заводи, Арнис Витольдс-латиш, Рига — Тошкент» деб ёзиб берди. Биз ҳам унинг ён дафтарига ана шундай мустаҳкам дўстлик туйғулари блан суғорилган юрак сўзларини ёзиб бердик ва Витольдс блан қучоқлашиб кўришиб қўлларини маҳкам қисдик. Қардошларнинг ҳаммаси ҳам ана шундай юрак сўзларини бир-бирларига ёзиб бердилар. Дўстлар блан хайрлашар эканмиз, улар бизни кузатиб қўймоқчи эканликларини айтдилар. Ҳаммамиз бир оиланинг фарзандлари сингари қўлларимизни маҳкам ушлашган ҳолда «Большая Калужская» кўчасининг ярқираган, кенг тратуаридан мардона қадам ташлаб борар эканмиз бир овоздан:

**«Песня студентов над миром несётся,
Руку даём мы друзьям молодым.
Ясное небо и яркое солнце,
Дымом пожаров закрит не дадим...»**

деб қўшиқ бошлаб юбордик. Эсаётган майин шамол биз айтаётган қўшиқларни ҳавода тўлқинлатиб, узоқ-узоқларга олиб кетарди...

* * *

Мана, биз дипломолди практикасини тугатиб, жуда катта ва бой материаллар тўплаган ҳолда Тошкентга қайтдик. «Красний пролетарий» заводи коллективининг бизга берган бой материаллари, олган тажриба ва таассуротларимиз диплом ишимизни реал ҳал қилишимизда асосий замин бўлмоқда. Завод технологининг ёрдамчиси, Сталин мукофоти лауреати Болотин, Сталин мукофотининг лауреати инженер-технолог Райхер, новатор инженер-технолог Банк, илғор конструктор Денисов, механика цехининг бошлиғи Романов ўртоқларнинг бизга берган маслаҳатлари, қимматли кўрсатмалари, заводдаги илғор ишчиларнинг етук тажрибаларини қурол қилиб олган ҳолда Тошкент ва республикамиз корхоналарига яқиндан ёрдам бериш учун ҳаракат қилмоқдамиз.

Биз Ворошилов номидаги «Ташсельмаш», «Чирчиксельмаш», «Узбексельмаш», «Таштекстильмаш», «Средазхиммаш» заводларида ишлаётган станокларни, СХС 1,4 маркали янги горизантал шпиндельли ўзиюрар пахта теручи машиналарни ўзлаштиришда, уларни кўплаб ишлаб чиқаришда, айниқса машиналарнинг энг кўп меҳнат талаб қилучи детальларини, запас қисмларини тайёрлашда ҳамма иш процессларини автоматлаштириш, уларни янги поток методи блан конструкциялаш, кўп инструменталли наладкани ишлабчиқаришга жорий қилиш, керамик пластинкали резецлардан тўғри фойдаланиш усулларини кўрсатиш, ҳозирги замон техникаси талабларига жавоб беручи прогрессив технологиялар яратиш — умуман «Красний пролетарий» заводида олган бой тажрибаларимизни амалга оширишда ўз ҳиссаларимизни қўшажакмиз.

Мирсобит МИРСОАТОВ,
Адҳам НИЁЗОВ,
Тўлқин МИРСАИДОВ.
Тошкентдаги Ўрта Осиё политехника институтининг дипломантлари.

АЛБАНИЯ МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ТИРАНА, 7 май. (ТАСС) Газеталарнинг хабар беришича, Албания Халқ Республикасининг Министрлар совети мамлакатнинг қор-бўронларидан зарар кўрган шимолий районлари аҳолисига моддий ёрдам беришга қарор қилди. Аҳолига бепул озиқ-овқат маҳсулотлари, кенг исте'мол моллари, ем-хашак ва бошқа шу каби нарсалар берилади.

Министрлар совети бу районларнинг деҳқонларига вайрон бўлган уй-жойларни тиклаб олишда пул ёрдами кўрсатишни молия министрлигига топширди.

Хитой Коммунистик партиясининг а'золар сони кўпаймоқда

ПЕКИН, 8 май, (ТАСС). «Женьминь жибао» газетасининг ёзишича, Гуанси вилоятининг корхоналарида 1953 йилда коммунист ишчиларнинг сони 1952 йилдагига нисбатан 4 баравардан зиёд кўпайган.

Қишлоқларда коммунистларнинг сони узлуксиз равишда кўпайиб бормоқда. «Женьминьжибао» газетасининг ёзишича Сичуань вилоятида шу йилнинг январь-март ойлари мобайнида Хитой Коммунистик партиясининг а'золигига қишлоқ хўжалик ишлабчиқариши илғорларидан ва қишлоқ активларидан 7.500 дан кўпроқ киши қабул қилинган.

«Шэньянжибао» газетасининг хабар беришича, Мукденда 1953 йилда Янги-демократик ёшлар союзининг актив а'золаридан компартияга 7.758 киши қабул қилинган. Улар орасида Мукдендаги оғир машинасозлик заводининг ўтган йили 2,5 йиллик ишлабчиқариш топшириғини 7 ойда бажарган токари Ли Да-линь, технология институтининг а'лочи студенти У Шаосянь ва бошқалар бор. Бу йил Янги-демократик ёшлар союзи а'золаридан 2.400 дан кўпроқ киши Хитой Коммунистик партиясига қабул қилишни сўраб ариза берди.

Венгриянинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари

БУДАПЕШТ, 7 май. (ТАСС). Венгрия Халқ Республикасининг президиуми халқ хўжалигининг турли тармоқларида меҳнат соҳасида катта муваффақиятларга эришган меҳнаткашлардан бир группасига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берди. Мукофотланганлар орасида Сталинварош ғишт терувчиси Дюла Иесенович, Будапешт консерва заводининг старший механиги Шандор Борбаш, Печ кўмир ҳавзасидаги Сечени номли шахтанинг мастери Янош Йеленски, «Маваг» паровоз-вагонсозлик заводининг пармаловчиси Йожеф Рихтер, Алшолеперд давлат хўжалигининг тракторчиси Шандор Хегедюш ва бошқалар бор.

Корея Халқ Демократик Республикасининг ишлабчиқариш илғорлари мукофотланди

ПХЕНЬЯН, 7 май. (ТАСС). Корейс халқи мамлакатнинг уруш вақтида хонавайрон бўлган саноатини, транспортини, шаҳар ва қишлоқларини тиклашда меҳнат қаҳрамонлиги намуналарини кўрсатмоқда. Кейинги кунларда газеталарда Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлиси Президиумининг халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлаётган, урушдан кейинги қурилиш ишларида катта муваффақиятларга эришган ишчиларни, инженер-техник ходимларни ва хизматчиларни республиканинг орден ва медаллари блан мукофотлаш тўғрисидаги бирқанча фармонлари босилиб чиқди. Уй-жойларни, завод ва рудникларни тиклашда ишлаётган ҳарбий хизматчилардан 28 киши, оғир саноат министрлиги корхоналаридаги ходимлардан 81 киши, транспорт ходимларидан 26 киши, электростанциялар министрлиги корхоналарининг ишчилари, инженерлари ва техникларидан 57 киши ва бошқа корхоналарнинг вакиллари орден ва медальлар блан мукофотланди.

Грецияда совет артисткасининг катта муваффақияти

АФИНА, 7 май. (ТАСС). Кеча бу ерда Зара Долуханованинг концерти зўр муваффақият блан ўтди. «Концертда ҳозир бўлганларнинг фикрича, — деб ёзади «Авги» газетаси, — мамлакатнинг сан'ат тарихида совет ашулачиси муяссар бўлганидек катта муваффақият ҳалигача бўлгани йўқ эди. Тамошабинлар Долухановани узлуксиз равишда саҳнага чақирабердилар. Концерт охирида Долуханова грек халқ ашуласини ижро этди. Бу эса тамошабинларни бениҳоя қувонтирди. Совет артисткасига катта гулдасталар тақдим этилди. шунингдек камбағаллардан далада териб олинган гулдасталар тақдим этилди. Камбағаллар бу блан ўзларининг муҳаббатини ва қойил қолганликларини изҳор қилдилар.

Концерт тамом бўлгач, тамошабинлардан кўплари совет артисткасининг қўлини қисиб кўришиш учун рампа ёнига келдилар. Бу — тантана кечаси бизларнинг бой совет сан'атидан баҳра олиш имкониятига камдан-кам эга бўлганлигимизни ялпи э'тироф қилиш кечаси бўлди. Эндиликда бу ҳақда сан'ат, фан намояндалари ҳамда халқлар ўртасидаги маданий алоқалар блан қизиқаётган ҳарбир киши гапирмоқда.

Кўпгина грек артистларининг э'тироф қилишича, совет сан'ати, блан танишиш музика ва балет соҳасида улар олдида янги имкониятларни очиб берди. Мана буларнинг ҳаммаси шуни кўрсатадики, мамлакатлар ўртасидаги маданий алоқалар давом этиши лозим.

Вьетнам Халқ армияси Диен-Биен-Фуни ишғол қилди

ЛОНДОН, 7 май. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Париждан хабар беради: бугун Вьетнам Халқ армияси Диен-Биен-Фу қал'асини ишғол қилди.

Ташқи ишлар министрларининг Жанва кенгаши

ЖАНВА, 7 май. (**ТАСС махсус мухбири**). Бугун В. М. Молотов раислигида ташқи ишлар министрлари Жанва кенгашининг саккизинчи мажлиси бўлди.

Кенгаш қатнашчилари кун тартибидаги биринчи моддани — Корея масаласини муҳокама қилишни давом эттирдилар.

Биринчи бўлиб Филиппин вакили Карлос Гарсиа сўз олди. Унинг нутқи Корея масаласини демократик асосларда, корейс халқининг миллий орзуларига мувофиқ тинч йўл блан ҳал этишга тўсқинлик қилиш учун АҚШ делегацияси ва Американинг буйруғига итоат блан бўйсунаётган бошқа ба'зи мамлакатларнинг делегациялари томонидан фойдаланилган сохта далилларни такрорлашдан иборат бўлди.

Гарсиа БМТ Бош Ассамблеясининг БМТдаги Америка тарафдори бўлган кўпчилик зўри блан қабул қилинган ва корейс халқининг ўз ишларини ўзи ҳал этишига халақит беришга қаратилган ғайри-қонуний резолюцияларни ҳимоя қилди.

Филиппин делегати кенгаш кун тартибида турган масалани амалий равишда ҳал қилишдан четга чиқиб, Совет Иттифоқига қарши, Хитой Халқ Республикасига ва тинчлик ҳамда демократия лагеридаги бошқа мамлакатларга қарши қаратилган америка пропагандасининг бема'ни уйдирмаларини такрорлаб, кенгашнинг кўп вақтини олди. Шу блан бирга Гарсиа АҚШнинг Осиёда ҳалокатга маҳкум бўлган мустамлакачилик режимларини сақлаб қолишга қаратилган сиёсатини лаганбардорларча кўкка кўтариб мақтади.

Кенгаш қатнашчилари Филиппин вакилининг оғзидан Корея масаласини турли нуқтаи назарларни ҳисобга олиш асосида ҳал этишга бирмунча даражада бўлса ҳам ёрдам бераоладиган биронта конкрет таклифни эшитмадилар.

Янги Зеландия вакили Клифтон Уэбб Филиппин вакилидан ва америка лагерининг Кореядаги Америка ҳарбий интервенциясида қатнашган бошқа мамлакатлари вакилларидан фарқ қилиб, «ўтмишга тўхталишнинг ҳожати йўқ» деб, Кореяда урушдан кейин юз берган воқиаларни тарихий жиҳатдан тасвирлашдан бош тортди. Янги Зеландия делегати кенгаш қатнашчилари олдига қўйилган Корея проблемасини қандай ҳал этиш ҳақидаги масалага бутун э'тиборни беришга тайёр эканлигини айтди. У, кенгаш қатнашчилари Корея масаласини муҳокама қилишга «ярашиш руҳида» киришишлари ва «бир-бирларига ён бериш асосида» келишишга интилишлари лозим, деди.

Уэбб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Корея масаласида ўзига юклатилган вазифаларни амалга ошираолмади, деб тан берди. Шу блан бирга, у Корея Халқ Демократик Республикаси делегациясининг позициясини ҳам қўллаб-қувватлайолмаганлигини айтди. Ҳолбуки, Корея Халқ Демократик Республикасининг делегацияси Кореянинг миллий бирлигини тиклаш ва умумкорея эркин сайловини ўтказиш тадбирлари ҳақида конкрет таклифлар киритганлиги ма'лумдир.

Янги Зеландия вакили Корея таклифларининг айрим моддалари юзасидан ўз фикрларини баён қилди. У, «бу таклифларнинг Кореяда эркин сайлов ўтказишга доир моддасини дарҳол рад этиш керак эмас, бу моддани ўрганиб чиқиш керак» деди.

Бугунги мажлисда энг охирида Колумбия вакили Сулета Анхель сўзлади. Сулета кенгашнинг 27 апрельдаги мажлисида сўзлаган биринчи нутқидагидек, Корея масаласи фақат Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг резолюцияси асосидагина ҳал этилиши мумкин деб да'во қилди. Ма'лумки, бу резолюция корейс халқининг вакиллари иштирокисиз қабул қилинган бўлиб, Бош Ассамблеада БМТдаги Америка тарафдори бўлган кўпчиликнинг зўри блан қабул қилинган биртомонлама резолюция эди. Сулета ана шу ғайри-қонуний қарорларни кўзда тутиб, Кореяда ажнабий давлатлар контроли остида ва мамлакатда четэл қуролли кучлари ҳозир бўлган бир шароитда сайлов ўтказишни таклиф этди. Колумбия вакили ана шундай «сайлов» корейс халқининг ўз иродасини гўё эркин ифода қилишига ёрдам бериши мумкин деб да'во қилишга уринди.

Колумбия вакили ўз нутқининг охирги қисмида Қўшма Штатларнинг сиёсатини ва «америкача яшаш усули» деб аталган усулни лаганбардорларча мақтади. Унинг бу сўзлари Кореяни чинакам демократик асосларда бирлаштиришга қарши қаратилган таклифларни илгари суриш блан кимларнинг манфаатларини қондириш ҳақида жонкуярлик қилаётганлигини яна бир марта яққол кўрсатди.

Сулета нутқидан кейин раислик қилувчи В. М. Молотов музокараларда қатнашиш учун бошқа ҳечким ёзилмаганлигини айтди. В. М. Молотов Корея масаласи юзасидан сўзлашни истаган кишилар йўқлиги сабабли ва Ҳинди-Хитой масаласи юзасидан мажлис ўтказиш эҳтимоли борлиги сабабли, эртага бу масала юзасидан ялпи мажлис бўлмаслигини айтди. В. М. Молотов, бу масалани кечқурун ёки эртага эрталаб олинган ма'лумотлар асосида узил-кесил ҳал этиш мумкин бўлса керак деб илова қилиб ўтди.

Шу блан мажлис ёпилди.

КОРЕЯ МАСАЛАСИНИ ТИНЧ ЙЎЛ БЛАН ҲАЛ ЭТИШ УЧУН

КЭСОНДА МИТИНГ

ПЕКИН, 7 май. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг Кэсондаги мухбири хабар беради: 6 майда Кэсонда шаҳар аҳолисидан 30 мингдан кўпроқ киши Корея масаласини тинч йўл блан ҳал этиш тўғрисида ташқи ишлар министри Нам Ир томонидан Жанва кенгашида ўртага қўйилган таклифларни қўллаб-қувватлаяжакларини изҳор этиш учун митингга тўпланди. Бу митинг одамлар кўп йиғилганлиги жиҳатидан шаҳар тарихида энг катта митинг бўлди.

Митингда қабул қилинган резолюцияда бундай дейилади: «Биз, Кэсон аҳолиси ташқи ишлар министри Нам Ирнинг четэл қўшинларини олиб чиқиб кетиш ва бутун Кореяда эркин сайлов ўтказиш ҳақида Жанва кенгашида қилган таклифини қат'иян қўллаб-қувватлаймиз. Фақат ана шу таклифгина Кореяни тинч йўл блан бирлаштиришни гарантия қилиши мумкин».

ФРАНЦИЯ ЖАМОАТЧИЛИГИ ВЬЕТНАМДАГИ УРУШНИНГ ТЎХТАТИЛИШИНИ ТАЛАБ ЭТМОҚДА

ПАРИЖ, 7 май. (ТАСС). Францияда Ҳинди-Хитойдаги урушнинг тўхтатилиши учун кураш халқ ҳаракати борган сари кенг қулоч ёймоқда.

Умумий меҳнат конфедерацияси, Гар департаментининг бош кенгаши, Сен-Дени шаҳри ўқитувчиларнинг автоном касаба союзи, прогрессив республикачилар союзи ва бошқа кўп ташкилотлар Вьетнам демократик республикасининг вакиллари блан музокаралар олиб бориш асосида Ҳинди-Хитойда тинчлик ўрнатилишини ва уруш ҳаракатларининг дарҳол тўхтатилишини ёқлаб чиқдилар.

«Юманите» газетасининг ёзишича, француз хотин-қизлари союзининг делегацияси Жанвага жўнаб кетган. Делегация Франция, Англия, АҚШ, СССР ва бошқа мамлакатларнинг вакилларига Ҳинди-Хитойда тинчлик ўрнатилишини талаб этган мактубни топшириши лозим. Жанвага бошқа делегациялар ҳам боради. Бу делегациялар кенгаш қатнашчиларига француз халқининг Вьетнамдаги урушга барҳам бериш ҳақидаги истак-иродасини билдирадилар.

МАРОКАШДА ФРАНЦУЗ МУСТАМЛАКАЧИ МА'МУРЛАРНИНГ ЖАЗО ЧОРАЛАРИ

ПАРИЖ, 7 май. (ТАСС). Париж матбуотида босилаётган хабарлар Марокашдаги ички сиёсий аҳвол кескинлашаётганлигидан дарак беради.

«Фран-тирер» газетасининг ёзишича, француз ма'мурлари миллий-озодлик ҳаракатини бостириш учун «гитлерчилар оккупацияси ишлатган методларни», қийноқ, қамаш ва шу сингари методларни қўлланмоқдалар.

Марокашдаги ички сиёсий аҳволнинг кескин тус олиши Франциянинг парламент доираларини жиддий ташвишга солмоқда. Матбуотнинг хабар беришича, кеча Миллат мажлисининг ташқи ишлар комиссиясида Марокашдаги аҳволни текшириш учун парламент томонидан тузилган комиссиянинг раиси депутат де-Мустье нутқ сўзлаган. У бундай деган: «Биз Марокашда аста-секин гражданурушига ўтиб борилаётганлигини кўриб турибмиз»...

Социалист депутат Вердье француз полициясининг марокашлиларни ўғирлаш блан шуғулланганлигини исботлайдиган далилларни келтирган. У ҳукуматга ёзма савол бериб, мустамлакачилик жазо чораларининг тўхтатилишини талаб қилган.

«Юманите» газетасининг ёзишича, 6 майга ўтар кечаси Касабланканинг маҳаллий халқ яшаб турган кварталларидан бирида ялпи тинтув ўтказилган. Бу тинтув вақтида 800 га яқин киши қамоққа олинган.

ИТАЛИЯ ДЕПУТАТЛАР ПАЛАТАСИДА

РИМ. 7 май. (ТАСС). Италия депутатлар палатаси атом қуролини, термоядро, бактериология ва химия қуролини ишлатишга қарши қаратилган резолюцияни кеча ма'қуллади. Резолюцияда, жумладан, «ҳукуматни бу хил қуролнинг ишлатилишини умумий ва ҳамма учун бир хил бўлган контроль асосида тақиқлаш мақсадида давлатлар ўртасида тузилган ҳарбир битимга қўшилишга ва, ёки мумкин бўлса, бу ишда ташаббускор бўлишга чақиради». Бундан ташқари, резолюция ҳукуматни «амалий контроль асосида қурол-яроғларни ялпи камайтиришга» қаратилган ҳамма тадбирларга, шунингдек «атом қувватидан экономикани ривожлантириш ва инсоният маданиятини тараққий эттириш учун фойдаланиш мақсадида актив халқаро ҳамкорликка» ёрдам беришга чақиради.

ЛАНЬЕЛЬ БАЁНОТИ

ПАРИЖ, 7 май. (ТАСС). Париж радиоси қуйидаги хабарни эшиттирди: Франция Министрлар советининг раиси Ланьель бугун тушдан кейин Бурбон саройига келди ва Миллат мажлисига ахборот бериб, мустаҳкамланган марказий Диен-Биен-Фу лагери 20 соат тўхтовсиз давом этган жанглардан кейин Вьетнам демократик республикаси қўшинлари томонидан олинганлигини айтди: Ланьельнинг сўзига қараганда, «Изабелла» деган жанубий таянч пункти эса қаршилик кўрсатишни давом эттирмоқда.

Бао Дайнинг АҚШ блан тил бириктирганлиги ҳақида АНСА агентлигининг хабари

РИМ. 7 май. (ТАСС). АНСА агентлиги Жанвада зўр бериб тарқатилаётган овозалар ҳақида хабар қилмоқда. Бу овозаларга қараганда, АҚШ давлат секретари яқинда император Бао Дайга «ўзаро мудофаа» ҳақида АҚШ блан баодайчилар Вьетнами ўртасида тузиладиган шартноманинг Америка тайёрлаган проектини топширган. Проект текстидан ма'лум бўлишича, бу шартнома Қўшма Штатларга «агрессиядан мудофаа қилиш» баҳонаси блан Ҳинди-Хитойдаги урушга аралашиш имкониятини беради.

АНСА агентлигининг билдиришича, бу проектга биноан, „Бао Дай ҳукумати АҚШга Вьетнам территориясида ёки бу территорияга яқин жойда ўзининг қуруқликдаги қўшинларининг, ҳарбий-денгиз ва ҳарбий-ҳаво кучларини сақлаш ҳуқуқини беради.

Театр майдони шаҳар меҳнаткашларининг энг севимли жойларидан биридир. Бу ерга ҳар куни кечқурун жуда кўп кишилар келиб, маданий дам оладилар, камалак рангига ўхшаб товланган ажойиб фонтаннинг тепага қараб отилаётган шалоласини завқ блан тамоша қиладилар. **Суратда:** Театр майдони.

Б. Мазур фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Тўқимачилар агитмашинаси

Тошкент тўқимачилар Маданият саройи кўкламги экиш кампанияси даврида оталиқдаги колхоз ва МТСларга маданий хизмат кўрсатиш мақсадида агитмашина ташкил қилди.

Агитмашина составида кутубхона, киноустановка ва шаҳар лекция бюросининг лекторлари, врачлар бор. Пахтакорлар Ўзбекистонда пахтачиликни ривожлантиришдаги вазифалар, диннинг реакцион моҳияти, халқаро аҳвол ва бошқа темаларда лекциялар эшитдилар, бадиий ҳамда илмий-оммабоп-кинофильмларни кўрдилар. Шунингдек врачлар колхозчиларга медицина ёрдами кўрсатмоқдалар, айрим темаларда лекциялар ўқимоқдалар.

Тинчликка бағишланган конференция

Яқинда Октябрь районидаги Куйбишев номли 1-нчи ўрта мактабда райондаги 11, 24, 38, 23, 41, 14-нчи мактабларнинг ўқучилари ва ота-оналар иштироки блан тинчликка бағишланган конференция ўтказилди.

Конференцияда 24-нчи мактабнинг 10-нчи синф ўқучиси Н. Носиров «СССР тинчликнинг мустаҳкам қўрғони», 1-нчи мактабнинг 10-нчи синф ўқучиларидан Умарова «Тинчлик урушни енгади», Маҳмудхўжаева «Биз тинчлик истаймиз» деган темаларда доклад қилдилар. Доклаждан сўнг ўқучилардан А. Сиддиқова, М. Эгамбердиевалар шоир Ғафур Ғуломнинг «Яшасин тинчлик», «Бу сенинг имзонг», «Миллионлар овози» ше'рларини ўқиб бердилар.

Конференциянинг охирида 1-нчи мактаб бадиий ҳаваскорлари драма тўгараги отоқли турк демократ ёзувчиси, Халқаро Тинчлик мукофоти лауреати Нозим Ҳикматнинг «Туркия ҳақида ҳикоя», Уйғун ва И. Султоновнинг «Алишер Навоий» драмаларидан парчалар кўрсатди.

Тошкент давлат консерваториясида

Тошкент Давлат консерваториясида меҳнаткашларни совет композиторлари ва Ғарбий Европа композиторлари асарлари блан таништириш мақсадида ҳафтанинг душанба, чоршанба ва шанба кунларида очиқ концертлар ўтказилмоқда.

Концертларда Тошкент Давлат консерваториясининг профессор-ўқитувчилари ва студентлари қатнашмоқдалар, шунингдек Ўзбекистон Давлат филармонияси ҳамда Навоий номли опера ва балет театрининг солистлари ҳам иштирок этадилар.

Концерт олдидан тингловчиларга ижро этиладиган асар автори ҳақида суҳбат ўтказилади. Бу нарса музика асарини яна ҳам чуқурроқ тушунишга ёрдам бермоқда.

Ўзбекистон биринчилиги учун шашка бўйича финал мусобақалари

Кеча, М. Горький номли маданият ва истироҳат паркида Ўзбекистон биринчилиги учун шашка бўйича финал мусобақалари бошланди. Бу мусобақада республикамизнинг турли область ва шаҳарларидан келган 18 та энг кучли шашкачилар иштирок этмоқдалар.

Булар орасида СССР спорт мастери Ш. Ёкубов; мастерликка кандидатлардан: Б. Канишчикер, И. Берштейн, В. Александров, А. Грязнов; биринчи разрядчилардан: С. Давидов, Д. Лолоусов, Л. Кац (Тошкентдан); Саидов, Борухов (Бухородан); Висоцкий, Фомин (Урганчдан); Раппопорт (Самарқанддан); Шарипов (Наманган областидан) ва бошқалар бор. Мусобақа 30 майгача давом этади.

Бугун Тошкент спорт базаларида

Тошкент кўчаларида

ЭСТАФЕТА. «Правда востока» ва «Комсомолец Узбекистана» газеталари мукофоти учун эстафета. Старт соат 18.30 да Куйбишев ва Гоголь кўчалари бурчагида берилади. Финиш «Пишчевик» стадионида бўлади.

«Спартак» стадиони

ГОРОДКИ. Ёшлар ва катталар командаларининг Тошкент кубоги учун мусобақаси. Соат 9 да бошланади.

Горький номли парк

БОКС. Тошкент биринчилиги учун иккинчи группа бўйича мусобақа. Соат 12 да бошланади.

ВЕЛОСИПЕД ПОЙГАСИ. Физкультура коллективларининг район спартакиадалари ва завод-фабрикалар иккинчи спартакиадаси программаси бўйича мусобақалар. Старт шаҳар Совети ижроия комитетининг биноси ёнида соат 8 да берилади.

ФУТБОЛ

Кеча Тошкент «Динамо» стадионида жамиятнинг Марказий совети биринчилиги учун Тошкент ва Олмаота футболчилари ўртасида учрашув бўлди.

Ўйиннинг биринчи ярми 1:0 ҳисоби блан меҳмонлар фойдасига ҳал бўлди. Танаффусдан кейин тошкентлилар ҳисобни бараварлаштириш учун кўп зўр бердилар. Броқ, Олмаота динамочилари янада яхшироқ ўйнаб, тошкентлилар дарвозасига яна битта тўп уриб киритдилар.

Ўйин 2:0 ҳисоби блан меҳмонлар фойдасига ҳал бўлди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/V да ёзги бинода **Бой ила хизматчи.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/V да кундуз **Доктор Айболит,** кечқурун **Бўрон.** Дирижёр — СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати, профессор **Мухтор Ашрафий,** 10/V да **Боқчасарой фонтани.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/V да кечқурун **Муқимий,** 10/V да **Олтин кўл.**

«РОДИНА», қишки НАВОИЙ номли (кеч соат 8 гача), ёзги НАВОИЙ номли, қишки СОБИР РАҲИМОВ номли, қишки «ИСКРА» (кеч соат 8-20 минутгача), ёзги «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 8 гача), «ХИВА», «ЎЗБЕКИСТОН», «УДАРНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», ТЕЛЬМАН номли, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», КИРОВ НОМЛИ ПАРК кинотеатрларида — янги рангли бадиий фильм **Содиқ дўстлар.**

«ВАТАН» — **Ажойиб табиатли қиз.**

НАВОИЙ номли (қишки) кинотеатр — кеч соат 9 да **Рақс ўқитувчиси.**

«9-НЧИ МАЙ» — **Икки бойга бир қарол.**

КУНДУЗГИ КИНОТЕАТР — **Халқаро концерт.**

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кеч соат 10 да **Айбсиз айбдорлар.**

ПУШКИН номли кинотеатр — **Венеция кечаси.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кеч соат 10 да **Ғийбат мактаби.**

«ИСКРА» (қишки) — кеч соат 9 дан **Маскарад.**

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ВА «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАЛАРИГА
Э'ЛОНЛАР БЕРИШ УЧУН
ҚУЙИДАГИ АДРЕС БЎЙИЧА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:
Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 34-нчи уй, 3-нчи қават, 54-нчи хона. Телефон — 38-142.
Ташкилотларнинг талабига мувофиқ, э'лон қабул қилиш учун нашриёт вакили юборилади

СССР Савдо министрлиги
«ГЛАВХОЛОД» — ТАШХЛАДОКОМБИНАТ

ЭНГ ЯХШИ
ДЕСЕРТ
«ГЛАВХОЛОД»
ТАШХЛАДОКОМБИНАТИ
сутли,
қаймоқли,
мевали,
пломбир,
эскимо
МОРОЖЕНОЕСИ
ИШЛАБ ЧИҚАРАДИ
«ТАШХЛАДОКОМБИНАТ» МОРОЖЕНОЕСИНИ МАГАЗИН, ҚАФЕ, РЕСТОРАНЛАРДАН ВА ЧАКАНА САВДО ШОХОБЧАЛАРИДАН СОТИБ ОЛИНГИЗ!

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 157, Пропаганда бўлими — 157. Совет қурилиши бўлими — 137, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 136, хатлар бўлими — 132 Секретариат — 34048, э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 00514. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1329.